

De bezetting van Mannheim. — De duurste duitsche tram. — Het afscheid van Mr. Zimmerman. —
De Narcis. Met fraaie foto's. — Fransche schilderkunst.

No. 37

(11)

14 Maart
1923.

PER NUMMER

20 CENT.

VOOR WEEK-

ABONNÉ'S

17½ CENT.

Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

PRIJS
PER
KWARTAAL

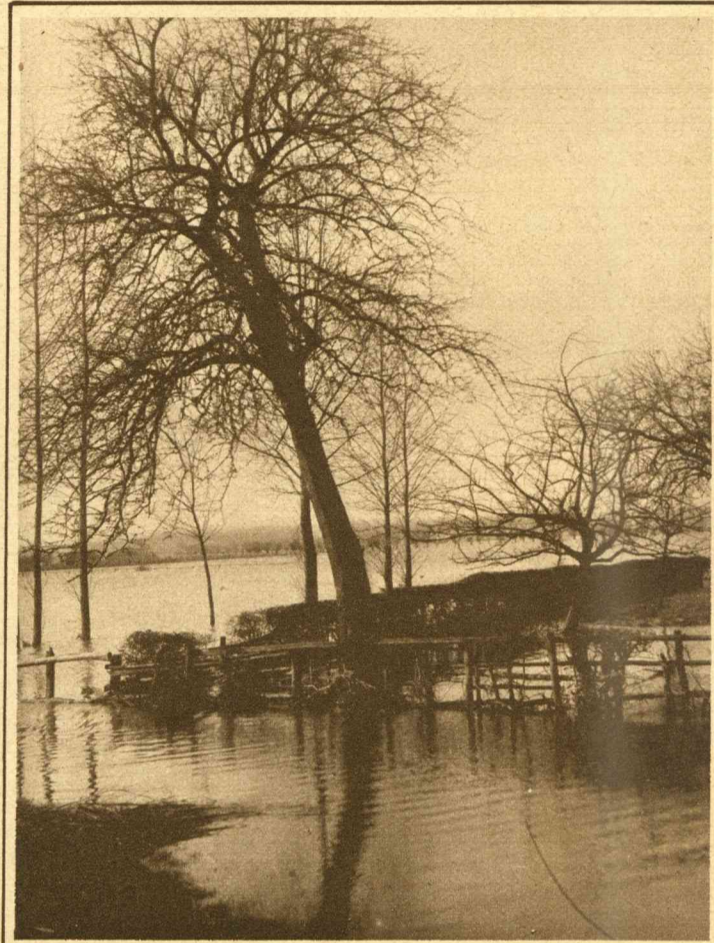
f 2.25

FRANCO

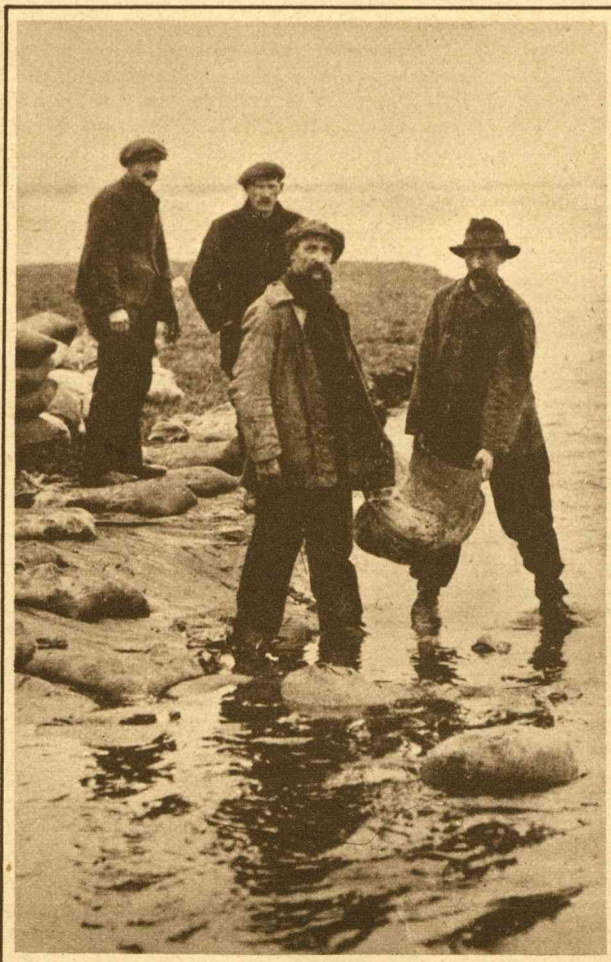
PER POST

f 2.50

NU HET WATER WAST....

Tengevolge van het wassen der rivieren zijn wederom eenige gedeelten van ons land overstroomd. Onze fotograaf heeft de meest geteisterde plaatsen op de gevoelige plaat vereeuwigd. Uit de foto's die wij op deze pagina afbeelden blijkt dan ook wel, dat het water in voor- en najaar nog steeds onze grootste vijand is. — Hierboven, links: Tusschen Doesburg en Dieren. Rechts: Een boerderij in de buurt van Doesburg, die in een schiereiland veranderd is.

Links: Een weg nabij Doetinchem, die door het water zoo goed als verslonden is. Midden: De strijd tegen het water te Hoog-Linden.
Rechts: Van de Worp te Deventer is alleen de hoofdweg nog maar begaanbaar.

DE NARCIS (NARCISSUS)

De Narcis „Ariadne“.

De Narcis is volgens de Grieksche Sage ontstaan uit Narcissus, den zoon van Cephisus en de Zeenymf Liriane. Hij was in den bloei van z'n leven een knappe jongeling en hem was voorspeld, dat hij een hoogen ouderdom zou bereiken, wanneer hij zich zelf nimmer zou aanschouwen en leeren kennen. Op zijne omzwervingen kwam hij ook eens in een eenzaam woud, dat van alle kanten door hooge rotsen omgeven was. Hier treurde de nymf Echo, eens de liefelijkste en vrolijkste van alle bergnymfen. Zij vertoefde hier in vreugdelooze eenzaamheid, omdat ze eens den toorn van Juno had opgewekt. Toen zij den beeldschonen jongeling zag, ontvlamde haar hart en smeekte zij Narcissus bij haar te blijven. Maar hare smeekbede vond geen gehoor. In vroolijken overmoed spotte hij met haar en trok verder. Toen riep ze de goden aan en bad om vergiffenis en de goden verhoorden hare smeekingen.

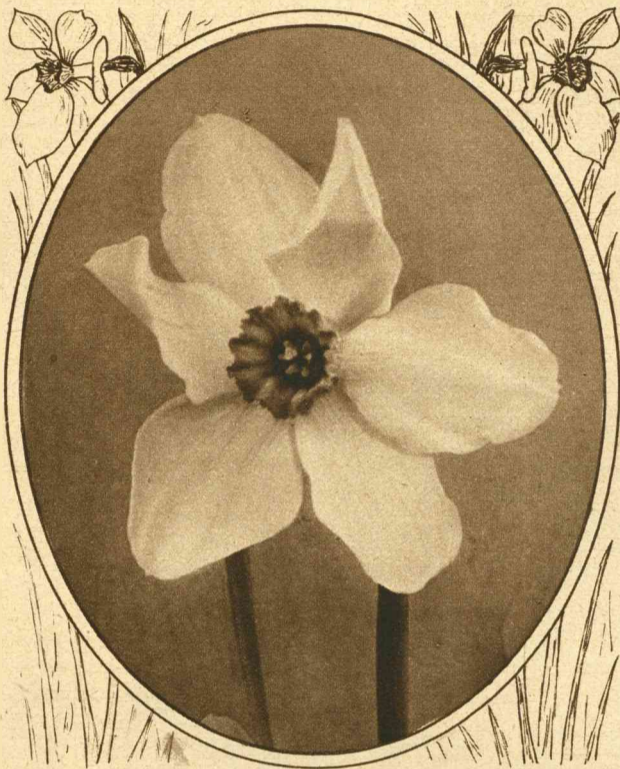
Toen Narcissus aan een bron wilde drinken kreeg hij voor het eerst z'n eigen beeltenis te zien en werd door zulk een hartstocht voor zich zelf aangegrepen, dat hij van louter liefdesmart verkwijnde. Hij verwelkte evenals een bloem, maar uit medelijden lieten hem de goden niet geheel ten onder gaan maar veranderden hem in een narcis.

De Narcis is de eigenlijke doodenbloem der Grieken. Ook nu nog worden dooden en graven er mede versierd. In de oude mythologie is heel dikwijls sprake van de narcis. Pluto, de god der onderwereld, droeg ze en de Furies, de godinnen

der wraak vlochten er hare kransen van. Met narcissen speelde Prosperina, toen Pluto haar in de onderwereld roofde en Europa verzamelde narcissen, toen Jupiter in de gestalte van een witten stier tot haar kwam en ze toen naar Kreta ontvoerde. De naam Narcissus is afgeleid van het grieksche *narkao, ik verdoof*. De reuk dezer plant veroorzaakt dikwijls hoofdpijn.

In afwijking van bovenvermelde Sage vertelt eene andere, dat Narcissus eene zeer op hem gelijkende tweelingzuster had zoodat beide niet van elkaar te onderscheiden waren, te meer niet omdat zij een zelfde kleed als hij droeg en ook zij de jacht tot hare liefste bezigheid maakte. Hij beminde haar met de innigste teederheid, maar ze stierf. Toen ging hij dikwijls naar een bron, om daar door 't aanschouwen van z'n eigen beeld berusting in zijn lijden te verkrijgen. Daardoor voelde hij echter het verlies nog zooveel te meer en in een oogenblik van vertwijfeling stortte hij zich in het water, in de armen van het beminde beeld.

In Montreux, de bekende badplaats aan het meer van Genève, vormt het beroemde Narcissen-feest het hoogtepunt

De Narcis „Bianca“.

der voorjaarsweelde. Midden Mei treedt van alle tot nu toe op de groene weiden in vele kleuren bloeiende bloemen, het wit steeds meer naar voren. Uit de verte gezien, zou men het voor pasgevallen sneeuw houden, wanneer de zoete geur die er van uitgaat, ons de narcis niet verried. Van midden Mei tot midden Juni ziet men daar overal narcissen, in ieder huis, ja voor ieder raam. Overal, waar men ook gaat, komt men te tegen, haar verdoovende geur vervult de lucht en de grond is er in letterlijken zin mede bedekt. Hele karavanen trekken soms de bergen in en brengen 's avonds de bloemen schoofsgewijze naar het dal. De Narcis is inderdaad de bloem van Montreux en toen er sprake was van een voorjaarsfeest was de naam Narcissenfeest terstond op aller lippen. In Mei 1897 had dit feest voor de eerste maal plaats. In den bloeitijd der Narcissen zijn er wellicht in de omstreken van Haarlem en Leiden evenveel te zien als te Montreux en wie er van genieten wil brenge thans een bezoek aan de bollenstreek. Hij zal er zeker geen berouw van hebben. De Narcissen-fotos die dit artikel illustreeren, werden door ons in beeld gebracht naar zeer fraaie exemplaren in natura, die wij verleden jaar van een der bekendste kweekers te Haarlem mochten ontvangen.

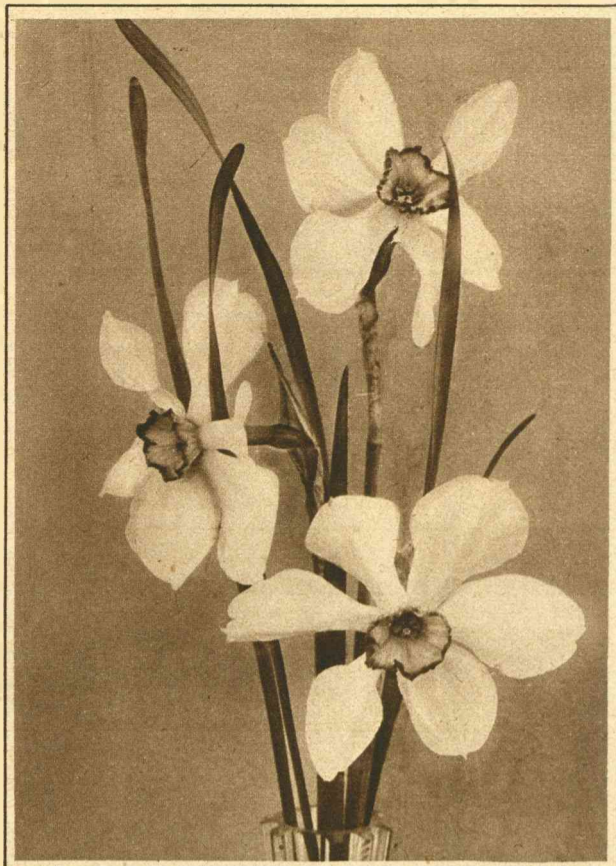
Apeldoorn.

R. TEPE.

De Echtgenoot-Kostganger

De conversatie van mijnheer Hatchard was gedurende een week beperkt geweest tot vitterijen en beknorringen, een wijze van doen die beoogde Mevrouw Hatchard te genezen van haar zwak voor allerlei buitensporigheden. Bij andere gelegenheden was deze handelwijze, voor een korte periode, met succes bekroond, maar het bleek duidelijk dat zijn vrouws constitutie onvatbaar voor dit geneesmiddel was geworden en een andere wijze van behandeling noodig had. Het bewijsmateriaal staaarde hem aan vanaf den schoorsteenmantel in de gedaante van een paar kolossale rose vazen, die daar stellig niet geweest waren toen hij des morgens de deur uitging. Hij keek ernaar en haalde diep adem. „Mooi, hé?“ zei zijn vrouw, hem toeknikkend.

„Van wien heb je die gekregen?“ informeerde mijnheer Hatchard gestreng.

De Narcis „Albatros“.

Zijn vrouw schudde haar hoofd. „Er bestaat wel niemand die je zulke vazen cadeau geeft,“ zei ze langzaam. „Ik zou het tenminste nooit doen.“

„Wil je zeggen, dat je ze gekocht hebt?“ vroeg haar echtgenoot.

Mevrouw Hatchard knikte.

„Na alles wat ik je zei omtrent het verkwisten van mijn geld?“ hield mijnheer Hatchard vol.

Mevrouw Hatchard knikte nadrukkelijker dan daareven.

„Daar moet een eind aan komen!“ zei haar man wanhopend. „Ik verkies het niet! Hoor je? Ik wil het niet hebben.“

„Ik kocht ze van mijn eigen geld,“ zei zijn vrouw, haar hoofd in den nek werpend.

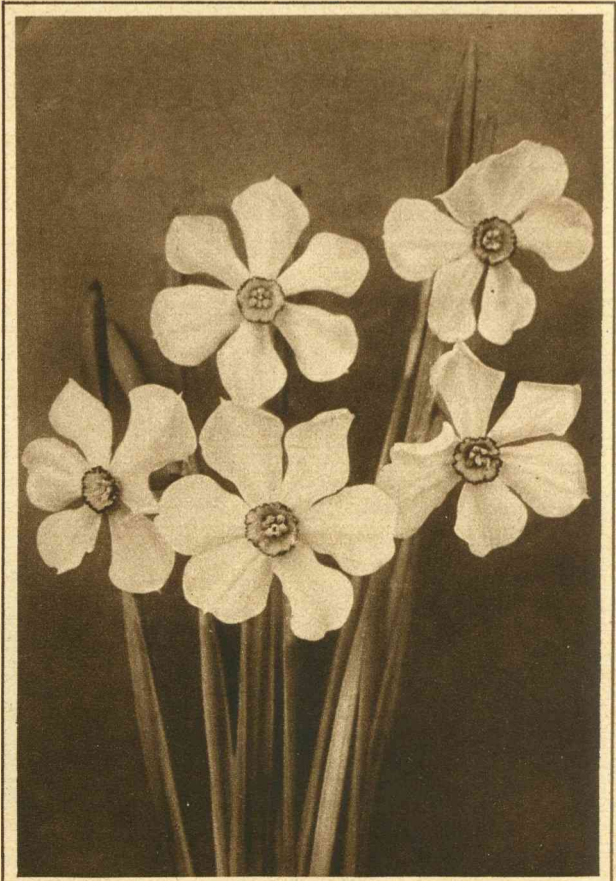
„Jouw geld?“ zei mijnheer Hatchard. „Als iemand je hoorde, zou hij denken dat je driehonderd pond per jaar hebt inplaats van dertig. Jouw geld moet evenals het mijne voor nuttige dingen worden uitgegeven. Waarom zou ik mijn geld uitgeven om jou te onderhouden, terwijl je 't jouwe vermorst met rose vazen en met vriendinnen thee te drinken?“

Mevrouw Hatchard's gelaat, dat nu nog kalm stond, kleurde zich dieper. „Mij te onderhouden?“ zei ze scherp. „Je kon beter zwijgen voordat je dingen zegt, waar je later spijt van hebt, Alfred.“

„Ik zou lang kunnen praten voor ik spijt kreeg,“ antwoordde de ander.

De Narcis „Glory of Leiden“.

De Dichter Narcis (Narcissus Poeticus Ornatus).

„Daar ben ik niet zeker van,” zei zijn vrouw. „Ik begin het beu te worden.”

„Ik heb met je gepraat,” ging mijnheer Hatchard voort, „ik heb met je geredeneerd, en ik heb het verkeerde van je handelwijze aan je voorgehouden, en het geeft geen zier.”

„Ach — wees toch kalm, en praat geen onzin.”

„Praten,” ging mijnheer Hatchard voort, „helpt, zooals ik zei, geen zier. Daden, en geen woorden, zijn noodig.”

Hij stond plotseling van zijn stoel op en, een van de vazen van den schoorsteenmantel grijpend, wierp hij haar aan stukken tegen het hek van den haard. Voorbeelden trekken, en twee seconden later zat hij weer in zijn stoel, zachtjes een snel wassende bult betastend op zijn hoofd, en met uitpuilende oogen naar zijn vrouw kijkend.

„En ik zou het weer doen,” zei die dame buiten adem, „als er nog een andere vaas was.”

Mijnheer Hatchard opende zijn mond, maar de spraak ontbrak hem. Hij stond op en verliet zonder een woord te zeggen de kamer, en naar de keuken gaand draaide hij de kraan open en hield zijn hoofd eronder. Een scherpe, krampachtige ademhaling bewees dat een straal de bult beneden het boordje van zijn overhemd zocht.

Hij was een langen tijd weg — zoo lang dat de half berouwvoelende mevrouw Hatchard eraan begon te denken, eerste hulp te verlenen aan den gewonde. Maar zij hoorde hem juist langzaam in de gang terugkomen. Hij kwam de kamer binnen, zijn natte haar aan een handdoek afdrogend.

„Ik — ik hoop, dat ik je niet erg — pijn deed?” zei zijn vrouw.

Mijnheer Hatchard richtte zich op en keek haar verontwaardigd aan.

„Je hadt me wel kunnen doodgooien,” zei hij ten slotte bevend. „Wat had je dan moeten beginnen?”

„Ik had de stukken opgeruimd en gezegd, dat je gewond was thuis gekomen en in mijn armen stierf,” zei mevrouw Hatchard rad. „Ik ben niet graag wreed, maar je kan een heilige wel kwaad maken. Ik ben verwonderd, dat ik het vroeger al niet gedaan heb. Waarom ik een gierigen man trouwde, weet ik niet.”

„Ik weet heelmaal niet, waarom ik getrouwd ben,” zei haar echtgenoot somber.

„We waren allebei dwaas,” zei mevrouw Hatchard beslist; „dat is het. Maar het kan nog verholpen worden.”

„Menige man zou weggaan en je alleen laten,” zei mijnheer Hatchard.

„Nou — ja!” zei zijn vrouw. „Ik heb je niet nodig.”

„Praat geen onzin,” zei de ander.

„Dat is geen onzin. Als je gaan wilt, ga dan. Ik zal je niet tegenhouden.”

„Ik wou dat ik gaan kon,” zei haar man nadenkend.

„Daar is de deur,” zei mevrouw Hatchard, erheen wijzend.

„Wat houdt je tegen?”

„Om dan zeker naar den vrederechter te gaan?” merkte mijnheer Hatchard op.

„O neen,” was het antwoord.

„Of zeker met talloze klachten naar het Warenhuis te gaan?”

„O neen,” zei zijn vrouw weer.

„Ik watertand als ik eraan denk,” zei mijnheer Hatchard. „Vier jaren geleden had ik nergens ter wereld voor te zorgen.”

„Ik ook niet,” zei mevrouw Hatchard. „Maar toen dacht ik niet, dat ik jou ooit zou trouwen. Ik herinner me nog heel goed, dat ik den eersten keer dat ik je zag, mijn handschoenen in mijn mond moest stoppen.”

„Waarvoor?” vroeg mijnheer Hatchard.

„Om mijn lachen te houden,” was het antwoord.

„Je paste wel op, mij niet te laten zien dat je lachte,” zei mijnheer Hatchard grimmig. „In die dagen was je beleefd genoeg. Ik wou alleen dat ik nog terug kon gaan; dat is alles.”

„Je kan gaan, zei ik al,” zei zijn vrouw.

„Ik zou direct gaan, maar ik weet wat het zou beteekenen: binnen drie of vier dagen zou je me komen smeeken je weer terug te nemen.”

„Probeer het,” zei mevrouw Hatchard hel lachend. „Ik kan voor mijzelf zorgen. Je laat mij de meubelen — het meeste is van mij — en ik zal je niet meer lastig vallen.”

„Denk eraan!” zei mijnheer Hatchard, plechtig zijn hand opheffend, „als ik ga, kom ik nooit meer terug.”

„Ik zal er nota van nemen,” zei zijn vrouw kalm. „Je zal veel eer terugkomen dan ik.”

Eenigen tijd dacht mijnheer Hatchard ernstig na, en dan, aangespoord door een kort uitdagend lachen van zijn vrouw, ging hij naar de gang en zijn jas aandoend en z'n hoed nemend, keek hij zijn vrouw in het gat der deur staand, aan.

„Ik heb veel zin om je bij je woord te nemen,” zei hij ten slotte.

„Goedenavond,” zei zijn vrouw kort. „Als je mij je adres laat weten, zal ik je je goed sturen. Het is niet noodig, dat je het komt halen.”

Zich nauwelijks voorstellend den ernst van zijn stap, sloot mijnheer Hatchard met een slag de voordeur achter hem en bemerkte toen, dat het regende. Te trotsch om terug te gaan voor zijn paraplu, zette hij zijn jaskraag op en zijn handen in zijn zakken stekend, wandelde hij langzaam de verlaten korte straat af. Toen hij een dozijn yards geloopt had, begon hij te denken dat hij verstandiger had gedaan, indien hij tot den volgenden morgen had gewacht; eer hij er vijftig had afgelegd, was hij er zeker van.

Hij bracht den nacht in een hotelletje door en stond 's morgens zoo vroeg op, dat de eigenaar het als een persoonlijke beleediging opvatte en hem zei, zijn ontbijt maar ergens anders te gebruiken. Het was de langste dag van mijnheer Hatchard's bestaan en des avonds bescheiden kamers hurend, versliep hij zich den volgenden morgen en was voor het eerst in tien jaar tijds te laat aan het Warenhuis.

Zijn persoonlijke bezittingen kwamen den volgenden dag aan, maar er kwam geen brief van zijn vrouw, en de brief dien hij schreef over een paar ontbrekende costuums werd niet beantwoord. Hij schreef weer, in beleefde bewoordingen, en kreeg een kort antwoord met de mededeeling, dat zij ze verkocht had in ruil voor een paar kostbare rose vazen, waarvan hij de scherven kon krijgen als hij de porto wilde betalen.

In zes weken tijds veranderde mijnheer Hatchard tweemaal van kamers. Het gemis van die huiselijke gemakken die hij gedurende zijn huwelijksleven als een vanzelfsprekend iets aanvaard had, was een bron van veel ergernis, en het

Des Zaterdagmiddags wandelde hij naar John Street en door een spleetje van zijn oogliden keek hij, terwijl hij passeerde, heimelijk naar nummer 37. Hij herkende op het eerste gezicht de gordijnen en, ziende dat er niemand in de kamer was, leunde hij over het hekje en keek naar een kaart, die in het kozijn stond.

Gemeubileerde kamers voor jonge ongehuwde heeren. Indien gewenscht met Pension.

Hij liep fluitend verder en na een eindje geloopt te hebben keerde hij om en ging er weer langs. Hij liep er vier keer langs en dan, met een lache om zijn mond-hoeken, liep hij naar de deur en klopte luide. Hij hoorde hoe iemand binnen liep, en meer om zijn 'moed bijeen te houden dan om iets anders, klopte hij nog eens flink op de deur. Zij werd haastig geopend, en het verbaasde gelaat van zijn vrouw verscheen voor hem.

„Wat wenscht U?” vroeg zij.

Mijnheer Hatchard nam zijn hoed af.

„Goeden middag, mevrouw,” zei hij beleefd.

„Wat wenscht U?” herhaalde zijn vrouw.

„Ik kwam,” zei mijnheer Hatchard zijn keel schrapend — „naar aanleiding van die kaart voor het venster.”

Mevrouw Hatchard greep de deurpost.

„Hoezoo?” deed zij verbaasd.

„Ik zou graag de kamers willen zien,” zei hij.

„Maar U is niet ongehuwd.”

„Ik ben zoo goed als ongehuwd,” zei mijnheer Hatchard.

„Ik kan wel zeggen: beter.”

„U is niet jong,” wierp mevrouw Hatchard tegen.

„Ik ben drie jaar jonger dan U bent,” zei mijnheer Hatchard onverschillig.

Zijn vrouw's lippen trokken samen en haar hand ging naar de deur; mijnheer Hatchard zette zijn voet ertusschen.

„Indien U geen huurders wilt, waarom zet U dan die kaart neer?” vroeg hij.

„Ik neem niet den eersten den besten die komt,” zei zijn vrouw.

„Ik zal een week vooruit betalen,” zei mijnheer Hatchard zijn hand in zijn zak stekend. „Natuurlijk, indien je bang bent mij hier te nemen — bang dat je toe zult geven aan teederheid, ik beoel —”

„Bang?” antwoordde mevrouw Hatchard met een prop in haar keel.

„Teederheid! Ik — ik —”

„Zakelijk,” ging haar man voort, „zoo bekijk ik het geheele geval — dat is de manier van een man. Ik veronderstel, dat vrouwen anders zijn. Zij kunnen niet —”

„Kom binnen,” zei mevrouw Hatchard, diep ademhalend.

Mijnheer Hatchard gehoorzaamde, en met de hand voor zijn mond, beklom hij achter haar

de trap. Boven opende zij de deur van een kleine slaapkamer, en ging terzijde om hem te laten passeeren. Mijnheer Hatchard snoof critisch.

„Het ruikt nogal stoffig,” zei hij.

„Je behoeft het niet te nemen,” zei zijn vrouw kort. „Er is nog veel meer visch in de zee.”

„Ja; en ik denk dat zij daar zouden blijven als zij deze kamer zagen,” zei hij.

„Denk niet dat ik graag wil dat jij ze neemt; want ik doe het niet,” zei mevrouw Hatchard, een eerste beweging makend om hem naar beneden te doen gaan.

„Zij staan mij wel aan,” zei mijnheer Hatchard, terwijl hij door de deur naar de zitkamer keek. „Ik zal niet veel thuis zijn. Ik breng mijn avonden buitenshuis door.”

Mevrouw Hatchard, een antwoord inslikkend, keek hem grimmig aan.

„Ik heb ze erger gezien,” zei hij langzaam; „maar ik heb er heel veel gezien. Wat vraagt u?”

„Zeven shillings per week,” hernam zijn vrouw. „Met ontbijt, thee en souper een pond per week.”

Mijnheer Hatchard had bijna gefloten, maar hij beheerschte zich nog intijds.

„Ik zal het eens probeeren,” zei hij met een air van ondraaglijke meerderheid.

Mevrouw Hatchard aarzde.

„Indien je hier komt, dan begrijp je toch wel, dat het zuiver zakelijk is?” zei zij.

„Natuurlijk,” zei de ander met voorgewende verwondering. „Wat dacht je dat ik anders wou?”

„Je komt hier als een vreemde, en ik zorg voor je als voor een vreemde,” vervolgde zijn vrouw.

„Zeker,” zei de ander. „Ik zal het dan gemakkelijker hebben, daar ben ik zeker van. Maar natuurlijk, indien je bang bent, zooals ik daareven zei, dat je . . .”

„Teederheid is nonsens!” viel zijn vrouw hem in de rede, blozend en hem geërgerd aankijkend.

Het bezoek van den Koning van Zweden aan ons land.

In aansluiting met de reeds in ons vorig nummer gepubliceerde foto's van het bezoek van den Koning van Zweden aan ons land, geven wij hierboven nog een foto, die een onzer medewerkers, voor wien de hooge gast met zijn gastvrouw en gastheer in het Stadhuis te Rotterdam poseerde, ons in den loop der vorige week toezond. Staande naast den koning van Zweden de inmiddels afgetreden burgemeester van Rotterdam, Mr. A. R. Zimmerman.

was duidelijk dat zijn wekelijksche rekeningen werden saamgesteld door een met veel fantasie begaafde schrijfster.

Het was zijn eerste ondervinding van gemeubileerde kamers, en de moeilijkheid om onaangename dingen te zeggen tegen een andere vrouw dan de zijne was niet de minste van zijn zorgen. Hij veranderde voor den derden keer van kamers, en ten zeerste verbaasd door zijn vrouw's voortdurend stilzwijgen, zocht hij een neef van haar, Joe Pett geheeten, op, en verhaalde zijn zorgen aan het weerspannig oor van dien heer.

„Indien zij mij vroeg haar terug te nemen,” besloot hij, „dan zou ik niet zeker zijn, begrijp je, dat ik 't niet doen zou.”

„Dat pleit voor je,” zei mijnheer Pett. „Nou, dà-ag; ik moet weg.”

„En ik geloof dat zij heel dankbaar zou zijn, als iemand haar dat vertelde,” zei mijnheer Hatchard, aan de mouw van den ander trekkend.

Mijnheer Pett, in de ruimte starend, zei dat hij dit erg waarschijnlijk vond.

„Maar het moet een beetje slim gedaan worden,” zei mijnheer Hatchard, „anders mocht zij eens denken, dat ik terug zou willen.”

„Ik veronderstel dat je weet dat ze verhuisd is?” zei mijnheer Pett, met het air van iemand, die bang is van onderwerp te veranderen.

„Wat?” zei de ander.

„John Street, nummer 37,” zei mijnheer Pett. „Ze vertelde mijn vrouw dat ze kamers ging verhuren. Zij noemt zich juffrouw Clarris, haar meisjesnaam.”

Hij ging weg voor mijnheer Hatchard iets anders kon antwoorden, en de laatste ging dadelijk de waarheid der mededeeling gedeeltelijk vaststellen door om zijn oude huis te wandelen. Stukjes stroo en papier lagen in het voortuintje, de gordijnen waren neer en op de ruit beneden was een papier geplakt. Verwonderd over zulk een beslissing, wandelde hij in somber gèpeins terug naar zijn kamers.

„Ik kom om negen uur vanavond en neem dan mijn boeltje mee,” zei mijnheer Hatchard. „Ik wou de ramen graag open hebben en de kamers een beetje gelucht. En hoe gaat het met de lakens?”

„Wat is daarmee?” vroeg zijn vrouw.

„Leg mij niet tusschen vochtige lakens, dat is alles,” zei mijnheer Hatchard. „Ik was eens ergens —” Hij brak plotseling af.

„Nou?” zei zijn vrouw snel.

„Daar was men er beroemd om,” zei mijnheer Hatchard zich herstellend. „Nou, goeden middag, mevrouw.”

„Ik moet drie weken vooruit hebben,” zei zijn vrouw.

„Drie” — riep de ander uit. „Drie weken vooruit? — Hoezoo —?”

„Dat zijn mijn voorwaarden,” zei mevrouw Hatchard. „Je kunt ze nemen of niet. Misschien zou het beter zijn, indien je ze niet nam.”

Mijnheer Hatchard keek nadenkend, en nam dan met duidelijken tegenzin zijn portemonnaie uit zijn eenen zak en wat zilver uit den ander en bracht de benodigde som bijeen.

„En hoe gaat het als ik mij niet op mijn gemak gevoel hier?” informeerde hij terwijl zijn vrouw haastig het geld in haar zak stak.

„Dat zal uw eigen schuld zijn,” was het antwoord.

Mijnheer Hatchard keek twijfelend en, in nadenken verzonken, liep hij naar beneden en liet zichzelf uit. Hij begon te denken, dat de grap gecompliceerder was dan hij verwacht had, en het was niet zonder een gevoel van naderend onheil dat hij dien avond om negen uur terugkwam, vergezeld door een jongen met zijn bagage.

Zijn somberheid verdween op het oogenblik, dat de deur openging. Het was binnen warm en gezellig en de lucht was gedrenkt door een appetijtelijken geur van gekookt eten. Boven was er een klein, heerlijk vuur en een keurig gedekte souper-tafel wachtte op zijn komst.

Hij zonk in een gemakkelijken stoel en wreef zijn handen. Toen viel zijn blik op een kleine bel op tafel, en de deur openend belde hij om zijn souper.

„Ja, mijnheer?” zei mevrouw Hatchard de kamer binnenkomend.

„Souper, alstublieft,” zei de nieuwe huurder, met waardigheid.

Mevrouw Hatchard keek verbaasd. „Nu — daar is het,” zei ze, op de tafel wijzend. „U wilt toch niet, dat ik u voed, wel?”

De huurder keek naar het kleine droge stukje kaas, het brood en de boter, en zijn gezicht betrok. „Ik — ik dacht, dat ik iets gekookts rook,” zei hij ten slotte.

„O, dat was mijn souper,” zei mevrouw Hatchard, lachend. „Ik — ik ben zeer hongertig,” zei mijnheer Hatchard, trachtend zijn boosheid te onderdrukken.

„'t Is koud, geloof ik,” zei mevrouw Hatchard nadenkend; „er zijn veel menschen die daar last van hebben. — Belt u maar wanneer u iets noodig heeft.”

Zij verliet de kamer in zichzelf mompelend, en mijnheer Hatchard stond, nadat hij eenigen tijd stil-peinzend had gezeten, op en at zijn eenvoudigen maaltijd. Het feit dat de waterkaraf drie glazen bevatte en tot aan den rand gevuld was gaf hem geen voldoening.

Hij had nog honger toen hij den volgende morgen ontwaakte en, met nieuwsgierigheid, getemperd door onrust, wachtte hij op zijn ontbijt. Eindelijk kwam mevrouw Hatchard binnen, en na beleefd gevraagd te hebben hoe hij geslapen had, zette zij het ontbijt neer. Een versch brood en een groote theepot verscheen en de geur van gebakken ham kwam van beneden. Dan kwam mevrouw Hatchard weer binnen, en liefjes glimlachend, zette zij een ei voor hem neer en ging weg. Twee minuten later belde hij.

„U kunt afnemen,” zei hij, toen mevrouw Hatchard de kamer binnenkwam.

„Wat — geen ontbijt?” zei ze, haar handen boven haar hoofd slaand. „Ik heb veel van jelui vrijgezellen gehoord, maar ik dacht niet —”

„De thee is koud en zoo zwart als inkt,” gromde de verontwaardigde huurder, „en het ei moest zich eigenlijk over zichzelf schamen.”

„Ik ben bang dat U een beetje fitterig bent,” zei mevrouw Hatchard, haar hoofd schuddend. „Ik ben overtuigd dat ik mijn best doe om u te gerieven. Ik ga niet grootsch op wat ik doe, maar als het u niet bevalt, dan kunt u beter gaan.”

„Kijk eens, Emily —” begon haar man.

„Emily-me niet!” zei mevrouw Hatchard snel. „Wat een idee! Een huurder! U weet de overeenkomst. Ik geloof dat U beter kunt weggaan als U uzelf niet beheerschen kunt.”

„Ik ga niet weg vóór mijn drie weken om zijn,” zei mijnheer Hatchard hardnekkig. „dus je mag jezelf ook wel beheerschen.”

„Ik kan U voor een pond per week niet dik voeren,” zei mevrouw Hatchard naar de deur gaand. „Indien U vetgemest wilt worden, kunt u beter gaan.”

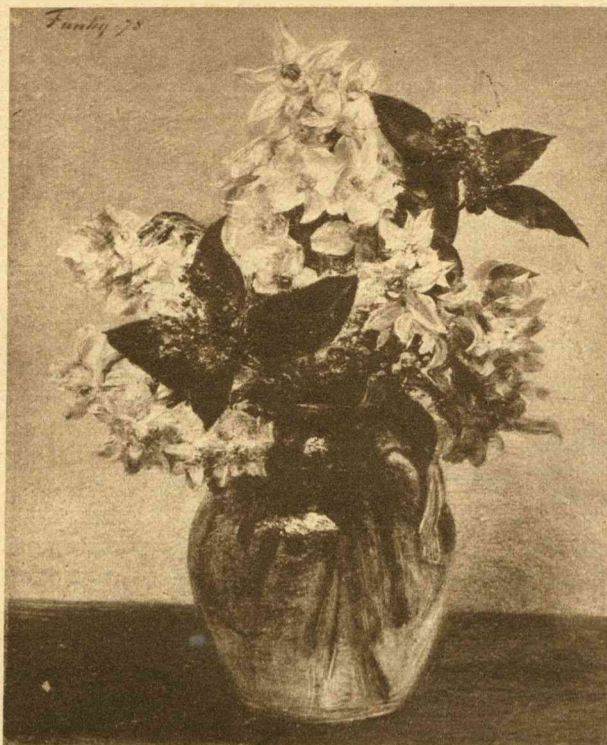
Er ging een week voorbij, en de bijkomende onkosten om de meeste van zijn maaltijden buitenshuis te nemen, begonnen mijnheer Hatchard's gezondheid te ondermijnen. Zijn vrouw daarentegen verkeerde in uitstekende conditie, en, op zekeren dag binnenkomende, verklaarde zij de afwezigheid

van den gemakkelijken stoel door te zeggen, dat hij voor een nieuwen huurder noodig was.

„Hij heeft mijn twee andere kamers genomen,” zei ze, lachend — „het kleine kamertje beneden-achter en de slaapkamer vóór — ik heb nu alles verhuurd.”

„Zou hij mijn tafel ook niet willen?” vroeg mijnheer Hatchard met bitter sarcasme.

Zijn vrouw zei, dat zij het vragen zou, en bracht den vol-

Fransche Schilderkunst.

In den kunsthandel Buffa en Zonen te Amsterdam, wordt gedurende de maand Maart een interessante collectie Fransche schilderijen geëxposeerd. Een tweetal der tentoongestelde werken geven wij op deze pagina in reproductie weer. — Hierboven: een fraai werk van Fantin Latour.

genden dag het antwoord: Mijnheer Sadler, de nieuwe huurder, wilde haar graag hebben. Zij verdween gedurende mijnheer Hatchard's gedwongen afwezigheid voor zaken, en een kleine bamboe-tafel, zwak op de pooten, verving nu de vorige.

De nieuwe huurder, een man van middelbaren leeftijd met een vlugge tong, was van begin af aan een succes, en het liep alleen maar te veel in het oog, dat mevrouw Hatchard al haar best deed om hem gevallig te wezen. Mijnheer

Fransche Schilderkunst.

Een zeer bijzonder kunstwerk, n.l. een der grootste stukken van den beroemden Franschen artist Antoine Vollon (geboren 1833 te Lyon, gestorven in 1900), welke schilder zich uitsluitend met het maken van Stillevens bezighield. In geen onzer Nederlandsche verzamelingen komt een schilderij in deze qualiteit van genoemden meester voor; alleen in de collectie Crone bevindt zich een dergelijk stuk, dat echter beduidend kleiner van afmeting is.

Hatchard, soupeerende met brood en kaas, liet meer dan eens zijn maaltijd staan om over de trapleuning te hangen en den geur der warme gerechten op te snuiven, die naar mijnheer Sadler gebracht werden.

„U bederft hem,” zei hij tegen mevrouw Hatchard, toen de nieuwe huurder er een week geweest was. „Let op mijn woorden — hij wordt over het paard getild.”

„Dat is mijn zaak,” zei zijn vrouw kort.

„Als je maar niet bij mij komt als je last krijgt, wil ik maar zeggen,” zei de ander.

Mevrouw Hatchard lachte spottend. „Je mag hem niet, dat is het,” merkte zij op. „Hij vroeg mij gisterenavond of hij U in eenig opzicht beleedigd had.”

„O, vroeg hij dat?” snauwde mijnheer Hatchard. „Laat hij zich met zichzelf bemoeien en op zijn eigen zaken letten.”

„Hij zegt dat hij denkt dat u slecht gehumeurd bent,” ging zijn vrouw voort. „Hij denkt dat het misschien indigestie is, veroorzaakt door voor souper altijd kaas te eten.”

Mijnheer Hatchard ging er niet op in, en zijn pijp aanstekend, luisterde hij eenigen tijd naar het gegons van het gesprek tusschen zijn vrouw en mijnheer Sadler beneden.

Met een uitdrukking van gelatenheid op zijn gezicht die bijna heilig was, klopte hij zijn pijp uit en ging naar bed.

Een half uur ging voorbij; hij was nog wakker. Zijn vrouw's stem was stil geworden, maar de zware geluiden van mijnheer Sadler waren nog hoorbaar. Toen ging hij in bed over-eind zitten en luisterde, toen een zwakke alarmkreet en het geluid van iemand die de trap op kwam rennen, zijn ooren bereikte. Het volgende oogenblik vloog de deur van zijn kamer open, en een wilde figuur, strompelend in het duister, viel over zijn bed en sloot hem in de armen.

„Help!” riep zijn vrouw's stem. „Oh, Alfred! Alfred!” „Mevrouw!” zei mijnheer Hatchard vormelijk, terwijl hij vergeefs trachtte zichzelf te bevrijden.

„Ik ben . . . zoo . . . bang!” hakkelde mevrouw Hatchard.

„Dat is nog geen reden om in de kamer van een huurder te komen en uw armen om zijn nek te slaan,” zei haar man streng.

„Wees niet zoo . . . dom,” deed mevrouw Hatchard verward. „Hij — hij zit beneden in mijn kamer met een papieren muts op zijn hoofd en een kolenschop in zijn hand, en hij — hij — zegt dat hij — de keizer van China is.”

„Hij? Wie?” informeerde haar man.

„Mijnheer Sad— Sadler,” hernam mevrouw Hatchard, hem bijna worgend. „Hij deed mij voor hem knielen en ik moest met mijn hoofd den grond aanraken.”

Het opvouwbare ledikant schudde uit sympathie voor de emotie van Mijnheer Hatchard's vrouw.

„Ja, maar ik heb er niets mee te maken,” zei hij tenslotte.

„Hij is gek,” zei zijn vrouw zacht fluisterend; „heel erg gek. Hij zegt dat ik zijn favoriete ben en ik moest zijn voorhoofd streelen.”

Het bed schudde weer.

„Ik kan niet zien dat ik eenig recht heb om tusschenbeide te komen,” zei mijnheer Hatchard, nadat hij het ledikant tot rust had gebracht. „Hij is uw huurder.”

„Je bent mijn man,” zei mevrouw Hatchard.

„Ho!” zei mijnheer Hatchard. „Heb je je dat eindelijk weer herinnerd?”

„Ja, Alfred,” zei zijn vrouw.

„En heb je spijt van je slecht gedrag?” vroeg mijnheer Hatchard.

Mevrouw Hatchard aarzelde. Maar een geluid van op elkaar slaand ijzer, dat van beneden kwam, dwong haar te spreken.

„J— ja,” zei zijn vrouw.

Mijnheer Hatchard kwam uit zijn bed en een lucifer aanstrijkend, stak hij de kaars aan en zijn jas van den kapstok achter de deur nemend, trok hij die aan en ging naar beneden. Mevrouw Hatchard, nog bevend, volgde hem.

„Wat beteekent dat allemaal?” vroeg hij de deur met veel vertooning openend.

Mijnheer Sadler, nog de kolenschop als een scepter in zijn hand houdend en nog met de papieren steek op zijn hoofd, opende zijn mond om te antwoorden. Maar als hij de onverzorgde gestalte van mijnheer Hatchard zag met het verschrikte gezicht van Mevrouw Hatchard over zijn schouder kijkend, werd zijn gezicht rood, begonnen zijn oogen te wateren en zwollen zijn wangen op.

„K-K-K-Kch! K- Kch!” zei hij knallend.

„Praat Engelsch, en geen Chineesch!” zei mijnheer Hatchard streng.

Mijnheer Sadler wierp de kolenschop weg, en tot mijnheer Hatchard's groote ergernis bracht hij zijn vlakke hand voor zijn mond en barstte in lachen uit.

„Als je klaar bent met stoommachinespelen,” zei mijnheer Hatchard grimmig.

„Z-z-z-zij,” zei mijnheer Sadler.

„Dat komt in orde,” zei mijnheer Hatchard snel, zijn voorhoofd waarschuwend fronsend.

„Zij boog diep voor mij,” lachte mijnheer Sadler. „Je hadt het moeten zien, Alf. Ik zal het nooit vergeten — nooit. Het geeft niets om mij te waken; ik kan er niets aan doen.”

Hij bracht zijn handschoenen naar zijn oogen en leunde uitgeput achterover. Toen hij weer keek, vond hij zichzelf alleen in 'n algeheele stilte, uitgenomen 'n gemompel boven. Weer klon-

ken stappen op de trap, en mijnheer Hatchard, met een ernstig gezicht, kwam de kamer binnen.

„Eruit!” zei hij kort.

„Wat?” zei de verbaasde mijnheer Sadler. „Wat? Het is elf uur!”

„Ik kan er niets aan doen al was het twaalf uur,” was het antwoord. „Het is geen werk om voor gek te spelen en de boel door lachen te bederven. Nou, ga je of moet ik je eruit gooien?”

Hij doorliep de kamer, en, zijn hand op den schouder van den protesteerenden mijnheer Sadler leggend, drong hij hem de gang in, en zijn jas van den kapstok nemend, hield hij haar voor hem op. Mijnheer Sadler, zichzelf aan zijn noodlot onderwerpend, trok haar langzaam aan en wees met enkele woorden op den ondank.

„Ik kan er niets aan doen,” zei zijn vriend zachtjes. „Ik heb moeten zweren, dat ik je nooit tevoren heb gezien.”

„Hè?” zei de verbaasde mijnheer Sadler, huiverend bij de open deur, „geloof je?”

„Neen,” zei mijnheer Hatchard langzaam, „maar zij doet alsof.”

(Vrij naar W. W. Jacobs)

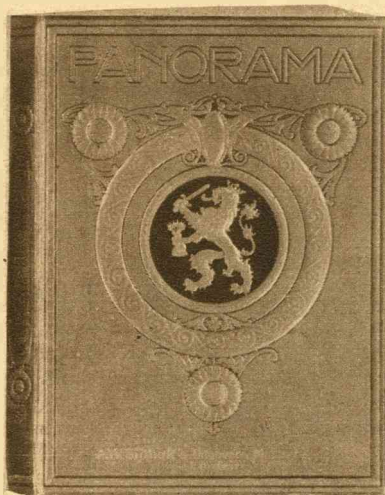
WAT OM ONS HEEN GEBEURT...

Dr. Mayer †.

Dr. Mayer, de deutsche gezant te Parijs, die naar aanleiding der Roerbezzetting van zijn post werd teruggeroepen, is te München op 49-jarigen leeftijd overleden.

BANDEN „PANORAMA”

Nu de jaargang 1922 van ons blad compleet is, lieten wij wederom evenals andere jaren **FRAAIE, GEHEEL LINNEN STEMPELBANDEN** vervaardigen die wij onzen abonné's van nu af tegen den lagen prijs van **slechts f1.90** per stuk **franco per post** toezenden. De banden zijn gemaakt van groen of bruin linnen; bij bestelling gelieve men dus op te geven welke kleur men verkiest.

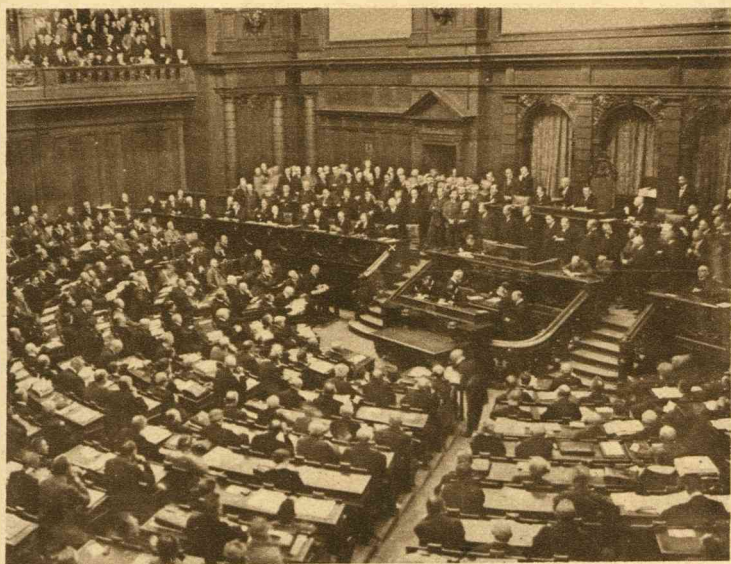
Daar de voorraad beperkt is, is spoedige bestelling gewenscht. Laat Uw jaargang in geen geval ongebonden liggen; door wegraken of scheuren van eenige nummers wordt hij dan weldra waardeloos, terwijl een **complete jaargang, gebonden in onzen bekenden fraalen band**, niet alleen een **sieraad is voor uw salon**, maar een **boekwerk** vormt met een **keur van platen en lectuur**, dat van **blijvende waarde** is en U avond aan avond **aangenaam bezig houdt**.

DOEZASTRAAT ADMIN. „PANORAMA”

Mr. M. J. C. M. Kolkman.

Den 9en Maart vierde oud-minister Mr. M. J. C. M. Kolkman, onder vele blijken van belangstelling zijn 70sten verjaardag.

Cuno's redevoering in den Rijksdag.

Gezicht in de groote zittingszaal van den deutschen Rijksdag op 6 Maart, terwijl Dr. Cuno (x) zijn protest-redevoering tegen Frankrijk hield.

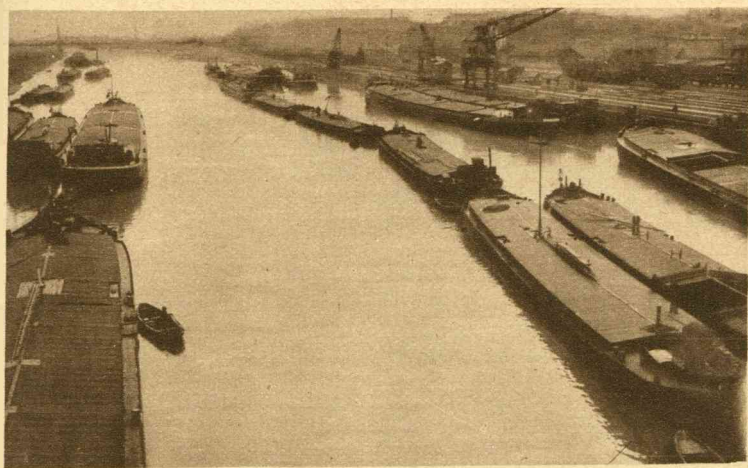
President Ebert per vliegmaschine naar de Leipziger Messe.

De President bij het verlaten van een Junker's vliegtuig op het vliegveld te Leipzig

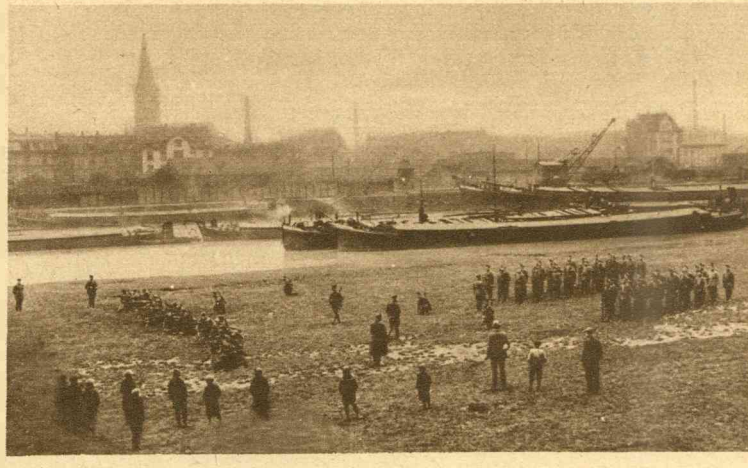
De Leipziger Messe

staat evenals alles in Duitschland in „het teeken van de Roer". — Hierboven een wagen die giften verzamelt voor de bevolking van de Roer.

De bezetting van Mannheim.

Links: de met sleepaken volgelegde Mannheimer Industriehaven, waardoor ieder verkeer op het water onmogelijk is. Rechts: Een fransche machinegeweer-afdeling aan den Neckar bij Mannheim.

De koningin van België bij Toet-Ank-Amen's graf.

De Koningin van België (1) en de Belgische kroonprins (2) na het bezichtigen van Toet-Ank-Amen's graf.

De Koning van Zweden in België.

Koning Albert brengt met zijn gast een bezoek aan de petroleum-inrichtingen te Antwerpen. Koning Gustav is in gesprek met burgemeester van Cauwelaert.

Doodgevallen.

De onder den naam „de menschelijke vlieg" in New York bekende artist Howard Young viel gedurende een klimpartij voor een film-opname van het dak van een acht-verdiepingen hoog gebouw en was direct dood.

DE GELIJKENIS

En op wien lijk jij nou?

Ze stonden in de z.g. familiegalerij, het vertrek, dat boven de tuinkamer lag en wel wat al te grootsch met dezen naam werd betiteld. Een eigenlijke familiegalerij had andere presenties en de portretten waren niet als deze voor het overgrote deel pas voor een halve eeuw door den een of anderen quasi-artist, die niets beters te doen had, op een koopje geschilderd naar oude verbleekte daguerreotypes of naar beschrijvingen uit vergeelde brieven en documenten, aangedikt door eigen fantasie en vermoeden.

— En op wien lijk jij nou?

De oude heereboer herhaalde de vraag, waarop de jongen, die nu eens voor het eene dan weer voor het andere portret stilstond, blijkbaar geen antwoord wist te geven.

— Ik zou het u wezenlijk niet kunnen zeggen, oom.

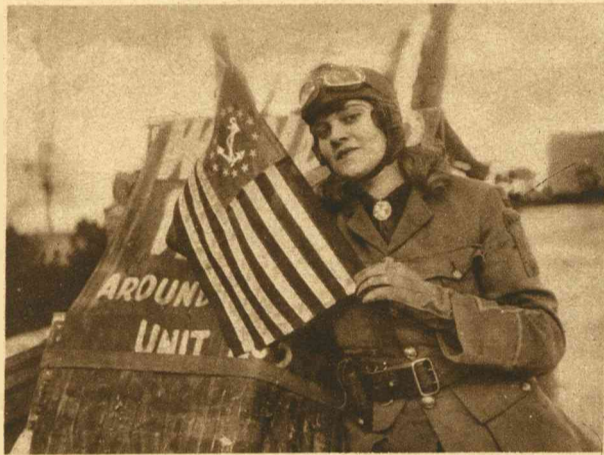
— Hm, neen, dat gaat ook maar niet zoo opeens... En dan zoo op 't enkele gezicht... Eigenlijk heb ik nog in 't geheel geen familietrekken in je ontdekt en ik zou dit zeker wel gedaan hebben, als ze er waren, want je bent hier nu al bijna veertien dagen en ik heb mijn oogen niet in mijn zak.

De lange jongen, veel te lang voor zijn zestien jaar, lachte en haalde de schouders op.

Hij was de langste van de klasse en had den bijnaam gekregen van Saul, die ook van zijn schouderen en opwaarts boven al het volk uitstak. Behalve in lengte, was hij in alles middelmatig en noch de eerste noch de laatste van de klas. Vandaar dat men verwachtingen van hem had.

— Wat moet je nu eigenlijk worden? vroeg de oude man, toen zij de kamer verlieten.

— Ik zou het u wezenlijk niet kunnen zeggen, oom.

Om een miljoen dollar.

Miss Aloha Vandervelde, een amerikaansche, die per auto en vergezeld door haar broer een tocht om de wereld maakt teneinde een prijs van een miljoen dollar te verdienen.

Hij zei dit op een toon of hij zich van al wat er met hem gebeurde of nog gebeuren zou, geen zier aantrok.

— Maar je bent nu toch al oud genoeg om te weten wat je wil.

De jongen haalde weer de schouders op en lachte even, maar in zijn oogen was nu iets sluis, iets geheimzinnigs, dat scheen te zeggen: Ik weet heel goed wat ik wil, maar ik ben niet zoo'n ezel om dat aan de groote klok te hangen.

— We zullen eens zien of tante Jet de koffie klaar heeft, zei de oude boer en toen ze beneden aan de trap waren beland, voegde hij er aan toe: Ja, hoor, ik ruik ze al.

Tante Jet was druk bezig aan de boterhammen, terwijl Klaartje de kopjes volschonk, met de geurige koffie.

Klaartje was een jaar jonger dan haar neef den H.B.S.er. Ze was op haar dertiende jaar als uitgeleerd van school gekomen, daar volgens haar grootvader alle geleerdheid voor een vrouw tot niets diende.

Zoo iemand het in dit opzicht met haar grootvader eens was, dan was dit Klaartje zelf. Ze had altijd het land aan leeren gehad en om nu nog meer te leeren dan direct noodig was, daar voelde ze al bitter weinig voor.

Ze had ook volstrekt niet noodig zich druk te maken. Haar vader, die nu al drie jaar dood was, had de groote boerderij en al wat daar aan vast zat, aan zijn vrouw achtergelaten, die, geholpen door grootvader, die zich na een heel leven van harden arbeid gaarne wat rust had gegund, maar de hoofdleiding nu weer op zich had moeten nemen, het bedrijf op den gewonen voet voortzette.

En Klaartje hielp dapper mee. Ze ging de knechts en de meiden na, die zoo zachtjesaan al evenzeer het land aan haar kregen als zij dit gehad hadden aan haar vader. Haar grootvader prees haar echter waar hij maar kon. Die Klaartje later tot vrouw kreeg, trok een lot uit de loterij, want niet alleen, dat ze van vader en grootvader erfde, waarbij later nog moeders deel zou komen, maar ze was handig, ze was doortastend, ze was een zakenvrouw, die voor geen enkelen man uit den weg behoefde te gaan.

— Verbeeld je, zei de oude boer, terwijl hij zijn kopje met kleine slorpjes leegdronk, ik heb Cornelis de portretten eens laten zien, maar er is er geen een bij waarop hij lijk.

— Dat zal uitkomen, lachte de jonge weduwe, ik heb altijd gezegd en dat houd ik nog vol, Cornelis lijk sprekend op u,

en daar uw eigen portret niet bij de andere hangt, kan hij moeilijk op een van die daar lijken.

— Hi-hi-hi, grinnikte de oude man, hi-hi-hi...

't Wou er niet bij hem in, dat de jongen op hem lijken zou. Eerstens was hij nooit zoo'n lange schonkelige hengel geweest en dan... Cornelis mocht willen, dat hij op hem geleek. Neen, daar was geen sprake van: Zooveen had hij hem nog

Een nieuwe mode te Berlijn.

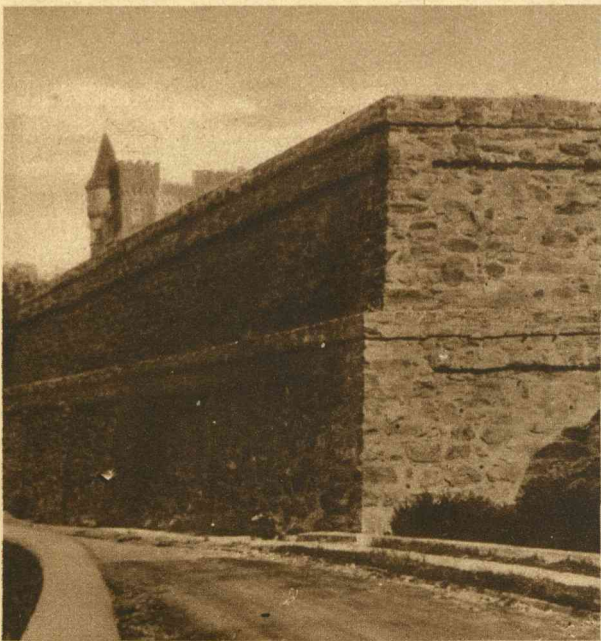
Onze correspondent zendt ons de hierboven gereproduceerde foto van een „Fuszahrrad“, dat door den Engelschman Darrington werd uitgevonden en thans in Berlijn gedemonstreerd wordt.

gevraagd wat hij worden moest en wat had hij geantwoord? Ik zou het u wezenlijk niet kunnen zeggen, oom. Als ze hem dat vroegen, toen hij nog de jaren van den jongen had, dan was hij dadelijk met zijn antwoord klaar geweest, een heel ander antwoord, een dat sprak van een ernstig willen, van een ideaal, ofschoon hij overigens volstrekt niet idealistisch was aangelegd. Hij had onveranderlijk verzekerd, dat hij rijk zou worden, dat hij nog eens een hofstede zou bezitten met een aantal morgen land en een paar honderd koeien. En hij, de eenige zoon van een verarmd boerengeslacht, had zijn doel bereikt, hij had gewerkt en geëzeld van den morgen tot den avond en het geluk was bij hem gekomen, omdat hij het daartoe gedwongen had, hij was rijk geworden, zeer rijk, rijker nog dan men op het oogenblik wel giste. Maar die jongen? Niet eens een eigen kind of klenkind, maar het nakomertje van zijn jongsten broer? Onmogelijk, die jongen mocht eenige familietrekken met hem gemeen hebben, maar op hem lijken... Het pleitte niet voor iemands opmerkingsvermogen wanneer men dat beweerde.

Hij keek zijn schoondochter met eenigszins verstoorden blik aan. Had zij beweerd, dat Klaartje op hem leek, hij zou zich tegen de bewering niet hebben verzet, maar Cornelis...

Hij kon er niets aan doen, maar de rest van dien dag was hij lang zoo vriendelijk en aardig niet tegen den jongen als hij dat tot nog toe geweest was. Het was onbillijk, dat wist hij wel, de jongen zelf kon er niets aan doen, hij had het niet beweerd...

De jaren gingen voorbij en elke vakantie kwam Cornelis op de boerderij doorbrengen, zelfs zijn kerstvacantie op het laatst.

Als in den tijd der rooftochten....

Amerikaansche millionnaires laten thans, teneinde hun bezittingen tegen diefstal te vrijwaren, hun huizen door hooge steenen muren omgeven.

De oude boer mocht hem wel, hij liep niemand in den weg, hielp Klaartje bij haar administratie, waar zij opzettelijk niet naar omzag, rekenende op haar neef, die haar van dit onaangename werkje wel zou verlossen. Cornelis had zijn eind-examen gedaan en zou nu nog langer kunnen blijven dan anders.

De oude boer had er niet op tegen. Er was veel administratief werk dit jaar en een beetje hulp kon men best gebruiken.

Eigenaardig, dat de jongen maar aldoor niet vertelde wat hij worden zou. Zou hij nog geen keuze gedaan hebben? Zooveel besluiteloosheid was dan toch meer dan ergerlijk en de oude man nam zich voor bij de eerste de beste gelegenheid zijn broer eens ondet het oog te brengen, dat dit een dwaasheid was, welke rijke menschen zich misschien konden veroorloven, maar die niet te pas kwam bij iemand, die met werken aan den kost moest komen. Eerst zou hij echter den jongen zelf nog eens onder handen nemen.

De gelegenheid daartoe deed zich weldra ongezoekt voor.

Klaartje had haar portret laten maken en haar grootvader bekeek het met welgevallen. Ja, de trekken van haar vader waren er in en ook de zijne. Klaartje had wat van hem, daar was hij trotsch op en daar mocht ook zij trotsch op wezen, meende hij.

— Zie je, zei hij, het portret op een kleinen afstand van zich houdend, omdat hij dichtbij niet scherp meer zag, de familietrek zit er in... Kijk, om den neus die lijnen... En dan de oogen... Dat weerspannige haar heeft ze van haar vader. Mijn vader had het ook en die trek om haar mond heeft ze van mij...

— Die heeft Cornelis ook en nog veel scherper, merkte zijn schoondochter op.

De oude schokte onwillig met de schouders. Cornelis, Cornelis, waarom moest nu altijd weer Cornelis op hem lijken?

Hij legde het portret neer en den jongen, die eveneens in een exemplaar verdiept was, aanzierende, zei hij:

— Dat is waar ook, Cornelis, dat had ik je al lang willen vragen. Wat zou je nu toch eigenlijk worden? Je hebt nu je eind-examen gedaan en, als ik me niet vergis, kiezen dan de

De nood in Duitschland.

Als een bewijs dat de middenstand in Duitschland ongetwijfeld door de economische wanverhoudingen het meest getroffen wordt, reproduceeren wij bovenstaande foto, waarop men huismoeders in een groot, daarvoor ingericht heerenhuis voorwerpen van waarde uit hun huishouden te koop ziet aanbieden.

meeste jongelui zoo gauw mogelijk het een of andere beroep. Dat was tenminste zoo in mijn jonge jaren, ofschoon er toen nog geen Hoogere Burgerscholen waren.

— Dat is tegenwoordig nog precies eender, oom, en ik heb dan ook mijn keuze gedaan, tenminste wanneer u zich daarmee kunt vereenigen.

— Dat doet me plezier, jongen. Weet je nog wel, dat ik je een paar jaar geleden die vraag ook heb gedaan? Toen wist je niet anders te zeggen, dan dat je 't niet wist. Maar nu weet je het dus wel. Zoo, zoo, dat doet me plezier... En wat zal 't wezen?

— Om u de waarheid te zeggen, oom, zou ik nog maar het liefste willen worden wat u-zelf is...

— Je bedoelt toch niet heereboer?

Cornelis knikte.

— Maar daar moet je heel veel geld voor hebben, weet je dat wel?

— Nou, lachte de jongeman, is dat altijd wel zoo noodig? Zooveel naïveteit had de oude man toch niet bij hem ondersteld.

— En hoe zou je dat dan wel aanleggen? vroeg hij met een sarcastisch lachje. Wou jij het je oom misschien verbeteren?

— Ik zou met Klaartje kunnen trouwen...

De oude man viel bijna van zijn stoel af. Hij moest niet goed gehoord hebben en op verschrikten toon riep hij uit:

— Wat zeg je?

— Ik begrijp me niet, vader, lachte zijn schoondochter, dat je al niet lang gezien hebt, dat die twee het met elkaar eens zijn.

— Ik... ik... en grootvader veegde met den rooden zakdoek hef plotseling opgekomen zweet van 't voorhoofd, ik... moet zeggen, dat hij toch meer van me heeft dan ik zelf wel dacht... Zoo'n stiekemerd!

G. H. PRIEM.

VEELZEGGEND.

Er is een zwijgen, dat spreekt
Veelzeggender dan 'n uur gepreek.

DEN TSARENEED GETROUW

HERINNERINGEN VAN EEN KOZAKKEN-OFFICIER

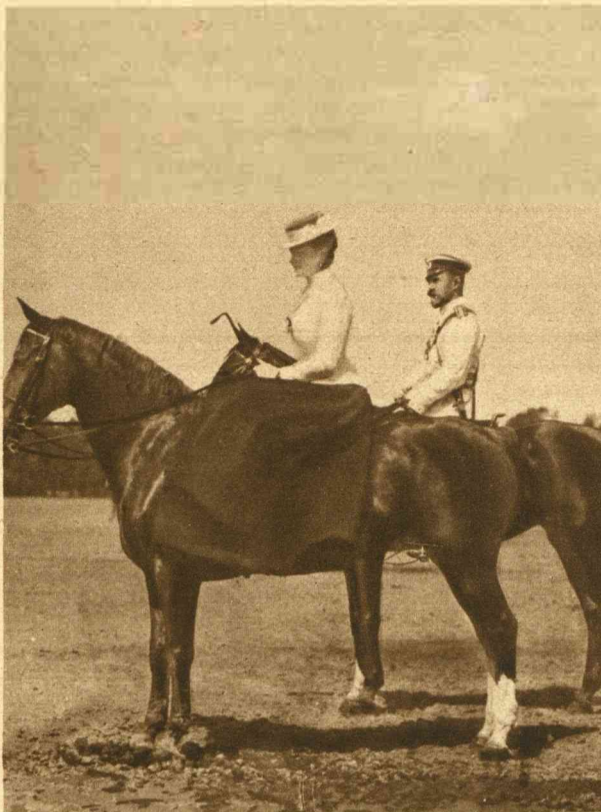
door Luit.-Kolonel M. V. Graaf Mouravieff-Amoursky

(Alle rechten, ook die van vertaling, voorbehouden.)

Enige dagen later ontving onze brigade d. w. z. de lijfgarde Ismailowsky en het lijfgarde-jagerregiment bevel den linkervleugel van den beruchten sector, waar in de maanden Augustus, September, October en November een geweldige slachting van weerszijden plaats zou hebben, in orde te brengen. Eene divisie van tirailleurs uit Turkestan was geweken en had eenige linies prijsgegeven. Het zij mij veroorloofd over de komende gevechten, die elders in zooveel details beschreven zijn, nog eenige kleine gebeurtenissen te verhalen om te laten zien wat in 1916 de Russische soldaat nog was. Ik had het volste vertrouwen in mijn 60 man en marcheerde met hen op een dag aan den uitersten linker vleugel van het regiment. Op een gegeven oogenblik lagen wij op een vrij open ruimte, die geheel door Russische en Duitse granaten bewerkt was en ik dacht er over na hoe ik zonder groote verliezen de oude Russische loopgraaf kon bereiken die op 100 schreden afstands was en die ons doel vormde. De Duitse mitrailleurswerkten van beide zijden en wij zaten er aardig tusschen. Plotseling voelde ik dat iemand in het gat kroop, waarin ik gedoken zat. Zonder mijn hoofd op te lichten, draaide ik het om en herkende Strachnikoff, zijn képi op zijn rechteroor en zijn geweer naast zich. Het duurde eenige oogenblikken vóór ik hem verstaan kon, daar het Duitsch vuur hevig was. Hij meldde mij dat hij den korporaal Poliatykine op den rechter vleugel gezien had en dat daar alles goedging, nu wilde hij echter weten of de telefonisten bij mij konden komen of kon men met de „lijn" nog wachten. „Wij gaan verder," zei of liever schreeuwde ik, waarop de man knikte en zorgvuldig uit zijn zak iets te voorschijn haalde en mij in de hand drukte. Ik zag een kleine flesch en wist niet wat dat betekende. „Uw Hoog Welgeboren, dat is mineraalwater," schreeuwde Strachnikoff. Verwonderd dronk ik een paar teugen van het warme water, na te voren met dit water mijn mond, die vol stof was, te hebben gespoeld. Later verklaarde mij de uitnemende man, dat zijn vroegere chefs vroeger gedurende de zomer-gevechten altijd dorst hadden gehad en dat zij de gewoonte hadden gehad telkenmale wanneer een gevecht op handen was een flesch mineraalwater uit de officierscantine te nemen.

Het was een feit dat alle mannen van de troep zich bezorgd hadden gemaakt over de kleine gewoonten van hunne chefs, vooral als de troep veel geleden had. Zij begrepen immers dat de chef alles was: hij was hunne oogen, hunne ooren, ja hun geheele hoofd, zonder hetwelk de mannen verloren waren. Goede sergeants namen somwijlen de plaats van den officier in voor eenige dagen, maar de manschappen hadden geen vertrouwen dan in een echt officier. Wanneer slechts de epauletten van een tweeden luitenant in de keten kwamen dan hoorde men in de meest kritieke oogenblikken van links naar rechts en van rechts naar links schreeuwen: „de commandant is er." Hetgeen wilde zeggen: „alles gaat goed!" Ik constateer dit hier om te zeggen dat de zorgen van mijn braven Strachnikoff iets geheel natuurlijks waren voor zoo'n door den oorlog geharden krijgsman, die bovendien intelligent was en verschillende officieren overleefd had. De dood van den één of ander deed hem zijn hoofd niet verliezen. Ik vertel dit alles om aan te toonen hoe de geest der manschappen werkelijk was, in tegenstelling van hetgeen de „beroemde" heeren van 1917 beweerden, n.l. dat de officieren door den troep gehaat waren. Ik kom later daarop nog terug en zal dan aantonen hoe het aan ons overlevende officieren onmogelijk werd gemaakt het gedeelte te bewijzen.

Wel is waar was de garde-infanterie een uitgelezen troep dank zij de goede discipline en dank zij den geest van traditie, die er heerschte; het mocht bovendien een feit zijn dat de Duitschers 4 armeecorpsen tegen twee Russische gardecorpsen moesten zetten, eindeloos konden wij het niet uithouden. Na drie maanden van vechten kreeg ons regiment bevel terug te trekken. Een regiment infanterie kwam ons aflossen.

De Tsaar en de Tsarin te paard.

Dat was op den 9en September. Om 5 uur 's ochtends was de aflossing geëindigd, de sector met inventaris, de inlichtingen over het gedrag van den vijand was aan de nieuwe chefs overgegeven, wij verlieten onze versterkingen en in de diepste stilte trokken de compagnieën naar de verbindingswegen. Drie kilometer achter de linies kwamen wij als het ware uit de aarde te voorschijn. Tegen zes uur verzamelden de bataillons zich in een vallei waar de hoofdweg op uitkwam. De dag kwam en bij een zwak licht zag ik hoe de bataillons zich tot reservokolonnen formeerden met het front naar den vijand. Ik stelde mijn compagnie

Gezicht op het Kremlin te Moskou.

in het carré van het 18e bataillon op. Ieder bataillon zag eruit als eene compagnie, zoo waren de gelederen geslonken. De weinige officieren liepen bleek, mager en ongeschoren voor de rangen der jagers wier jassen en schoenen met modder bedekt waren, maar wier gordels goed waren aangehaald, terwijl hun pet op één oor stond. De ransels en handgranaten zaten op behoorlijke plaats.

Een groep vertoonde zich aan den ingang van één der verbindingswegen „Regiment, geef acht, bij den standaard! Presenteert geweer!" weerklonk het commando. Het regiment presenteerde geweer en verstijfde in de houding. Een enorme sergeant-majoor droeg den standaard van het regiment, de

adjutant van het regiment, de kapitein Scarnio, marcheerde met getrokken sabel. Zij hielden halt voor den rechtervleugel van de lijf-compagnie, de sergeant-majoor zette den standaard op den grond. „Schoudert geweer, zet af geweer. Sectie rechts! Regiment in volgorde van compagnie. Voorwaarts, marsch!" Secties, pelotons, compagnieën kwamen in beweging. De bataillons marcheerden in lange colonne. Ik zag aan het hoofd van ons bataillon den standaard in zijne scheede van zwart koper, slechts de keizerlijke arend schitterde in de zon. Met breeden rustigen pas marcheerde het regiment in groote orde en stilte. De compagnieën zongen niet: het dooenveld was te dicht bij.

Op vier kilometer afstand werd het regiment in een klein boschje in bivouak gebracht. Onze divisies campeerden dus dicht bij het front en hoewel afgemat en vermoeid, waren wij toch gereed in te vallen voor het geval de Duitser bewoog en de armeecorpsen het niet alleen afkonden. Den eersten dag was het niet anders dan wasschen, poetsen en rusten. De keuken waren aangekomen, de kleermakers en schoenmakers werkten en de menselijke mierenhoop in het boschje begon op te leven, verheugd te kunnen loopen zonder te bukken, zonder steeds in het slijk te waden. Hier en daar weerklonk 's avonds een gezang. Eene groote verrassing wachtte ons den volgenden ochtend: 600 jonge jagers waren aangekomen en ter zelfder tijd verspreidde zich het gerucht dat 5 officieren van de gardecavalerie en 3 officieren van de lijfgarde-uhlanen van H. M. onze rangen waren komen aanvullen.

Des middags hadden de nieuwe chefs reeds het commando van de sergeants overgenomen. De rest van den dag verging met het verdeelen der 600 jagers. Om 5 uur 's avonds deed ik mijne compagnie aantreden versterkt met 105 bajonetten. Wij oefenden en toen de zon begon onder te gaan achter de toppen der boomen, trokken zich de compagnieën in hun bivouak terug. Overal werden goede, oude soldatenliederen gezongen. Zoo beleefden wij min of meer rustige dagen, afgezien van de kleine tragedie die zich in mijne compagnie voordeed. Tegen 10 uur 's ochtends kwam de compagnie van het Russische bad terug. Mijn jagers waren bezig hunne schoenen te poetsen, anderen verstelden hun gescheurd linnen, weer anderen op boomstronken gezeten wachtten hun beurt af om geknipt of geschoren te worden door den compagnie's kapper. Anderen wachtten voor de tent van den schoenmaker, daar deze zelf zich op dat oogenblik bij den bataillon-chef bevond. Wij, officieren, waren met ons viereen voor onze twee tenten gezeten en bekeken het leven van vele honder-

den menschen op dat kleine stukje grond. Plotseling deed zich boven ons het gebrom van vliegtuigen hooren, het gefluit van een bom. De Duitser had ons bivouak ontdekt. De eerste bommen vielen aan de andere zijde van het boschje, waar een artilleriepark was. Bij de eerste ontploffing waren onze mannen onbeweeglijk geworden. Het was stil in ons kamp. Wij hadden geen bescherming of onderstanden voor de jagers. Derhalve moesten wij geduld hebben. Het lot wilde dat van de bommen er drie midden tusschen de jagers van mijn compagnie terecht kwamen. Ik was op twintig pas afstand en zag de vreeselijke uitwerking. Het was een mengmoes van lijken en stervenden. Met een revolverschot moest ik nog het geweldige keukenpaard van onze compagnie doodschieten. Het arme beest stond met hangenden kop, de beenen wijd uit elkaar

gestrekt. Bloed stroomde uit zijne neusvleugels en alle ingewanden hingen tot op den grond. Onder de keuken zag ik het lijk van den kok. De pelotonschefs kwamen en boden mij op stukjes papier de namen aan van degenen, die men van de lijst moest schrappen. Er waren 17 doden en 8 gewonden. De barbier en degeen dié hij juist onderhanden had waren tegelijk gedood. De schoenmaker kwam mij met een ontsteld gelaat melden dat zijn kist met gereedschappen vernield was. De goede man scheen er niet aan te denken dat hij slechts levend was gebleven omdat hij zich naar den kolonel begeven had en dat alle mannen die hem bij zijn tent wachtten gedood waren.

(Wordt vervolgd.)

DE MACHT DER DRIE

Een roman uit het jaar 1955

DOOR HANS DOMINIK

Geautoriseerde vertaling door Pierre Dumoulin

12)

Erik Truwor en Silvester waren voor aan de borstwering aan een tafel gezeten. Ontwerpen, teekeningen en stukken bedekten het blad.

„Onder ons werk heb ik nog nauwelijks gehoord, hoe jij, Erik, Atma ontmoet hebt. Atma, die in Pankong Tzo, mijn medeleerling was, plotseling samen met jou in Lumais! Slechts in den maalstroom der gebeurtenissen heb ik zoo iets als vanzelfsprekend kunnen beschouwen.”

„Hoe ik Atma gevonden heb? Hoe Atma en ik jou vonden? Een wonderlijke geschiedenis. In het voorjaar kwam ik te Pankong Tzo. Kuansar herinnerde zich mijner nog. Hij bracht mij bij den abt Jatschu. Een grijsaard van niet te bepalen ouderdom, ontving mij, keek mij strak aan en zeide: „Dat is de derde.” Uit een kistje nam hij dezen ring en schoof hem mij aan den vinger.”

„Jatschu is... hij moet thans...”

Silvester trachtte den leeftijd te berekenen.

„Hij was bijna negentig jaar, toen ik van Pankong Tzo wegging. Hij moet ver over de honderd zijn.”

„Kan zijn. Hij gaf mij den ring en wees op Atma. Atma wist, dat jij denzelfden ring van hem had. Hij zeide, dat wij je moesten zoeken... Ik wilde je weerzien. Atma zeide Amerika. Wij gingen naar de Staten. Atma zeide: Trenton. Wij reisden naar Trenton. Wij vonden jou niet maar wij vonden Jane Harte. Ze was over jouw verdwijnen ongerust.

Atma vroeg haar. Je weet, hoe hij kan vragen, over tijd en ruimte heen. Met gesloten oogen las zij in de wijde verte het oordeel, dat over jou geveld was. Met vier woorden zeide zij waar je aantekeningen lagen.

De rest was gemakkelijk. Joe Williams, een der twaalf getuigen, werd door ons in het logement in Sing-Sing aangetroffen. Voor duizend dollar gaf hij mij zijn getuigenkaart, mij, den weetgierigen vreemdeling, die een electrocutie verlangde bij te wonen. Ik kwam in de gevangenis. Atma wachtte in den auto voor de deur. Dat was alles.”

Silvester greep Erik Truwors hand en drukte haar innig.

„Voor mij inderdaad alles, Erik. Waren jullie niet gekomen, dan zou ik verloren geweest zijn. Door Jane... door mijne Jane hebben jullie mij gevonden.”

„Door jouw Jane? Wat is Jane Harte voor jou?”

„Mijn verloofde, mijn alles.”

Erik Truwor luisterde zwijgend naar wat Silvester vertelde. Hoe hij Jane had leren kennen en liefhebben. Doch het was hem niet mogelijk zich te verheugen over het geluk van zijn vriend. Onbewust gevoelde hij, dat Silvester zich niet ten volle aan de groote taak, de verdere uitwerking der uitvinding, zou kunnen wijden wanneer hij door gedachten aan en zorgen om zijn verloofde werd afgeleid.

Zijn blik zocht Atma. Een stom tweegesprek der oogen. Atma knikte en wendde zich tot Silvester. Erik Truwor zag, hoe achter het gefronste voorhoofd van den Indiër de gedachten werkten om de hindernis uit den weg te ruimen. Hij zag hoe Silvester de hand tegen het voorhoofd drukte als wilde hij een vluchtende herinnering vasthouden.

De hypnotische kracht van Atma zegevierde over de kracht der liefde.

Erik Truwor verbrak het zwijgen.

„Terug naar onzen arbeid! Ik heb je ontwerpen gezien en je berekeningen onderzocht. Geef mij nu je toelichtingen.”

Silvester blikte met het nadenkende voorkomen van den geleerde op de voor hem liggende papieren.

„Het is het probleem der telenergetische concentratie, waarvan mij de oplossing gelukt is. Neem eens aan, dat ik hier in ons huis een machine had, duizend paardekrachten sterk. Het is duidelijk dat ik die energie hier ter plaatse voor alle mogelijke doeleinden gebruiken kan. Maar er was tot nu toe geen middel bekend om deze energie op één punt, op een afstand naar verkiezing, geconcentreerd te laten werken. Bij elke poging om de energie uit te stralen, onderging zij eene aan de uitbreiding evenredige verzwakking. Een dringende oorzaak is natuurlijk niet aanwezig. Het moet den duizend

paardekrachten volkomen onverschillig zijn of ze hier, of op een willekeurig ander punt der aarde in werking komen.”

Erik Truwor onderbrak hem:

„Wanneer wij hier een miljoen, wanneer wij honderd miljoen paardekrachten hadden, dan zou je die op elk punt der aarde in werking kunnen laten treden?”

„Zoo is het. Op elk willekeurig punt zou die energie, op deze of gene plaats der australische woestijn of van Broadway in New-York op de ruimte van een hazelnoot samen kunnen dringen. Ik zou ze ook in den vorm van uitgestrekte electromagnetische velden kunnen laten optreden. Elke werking is mogelijk.”

Erik Truwor schudde nadenkend het hoofd.

„Honderd miljoen paardekrachten op de ruimte

Dr. C. B. Tilanus.

Den 5en Maart herdacht Dr. C. B. Tilanus te Amsterdam zijn 40-jarig jubileum als doctor in de Geneeskunde. Dr. Tilanus, die privaat-docent is in de Orthopaedische Chirurgie aan de Universiteit te Amsterdam, heeft zich zeer verdienstelijk gemaakt op het gebied van het Rode Kruis en de lichamelijke opvoeding.

van een hazelnoot... in de kruikamers van oorlogvoerende machten... dat is voldoende voor een eeuwigen vrede.”

Silvester Bursfeld ging met zijn verklaringen voort:

„De energie-concentratie vormde het uitgangspunt van mijn werk. Ik overlegde verder... Waarom zal ik die energie eerst op de eene plaats opwekken en dan op een andere plaats laten werken, daar toch de geheele ruimte van een overgrote hoeveelheid energie vervuld is. Ik kwam tot de gevolgtrekking, dat het voldoende moest zijn een richtwerking in de ruimte teweeg te brengen. Reeds geringe hoeveelheden van een bijzondere vormenenergie zouden op een afstand de ruimte-energie tot explosie kunnen brengen.

Mijne redeneering was logisch. De gedachtengang vertoonde nergens fouten. Maar de practische uitvoering wilde niet gelukken.

Zoover was ik toen ik te Trenton kwam. Al mijn vrijen tijd wijdde ik aan het probleem. Dr. Glossin had daar een goed laboratorium en stond mij toe, daarin te werken. Destijds wist ik nog niet, dat hij een verrader was... ”

„Die ook je vader verraden heeft.” Het was Soma Atma die deze woorden sprak.

Silvester keek op als iemand die droomt en plotseling ontwaakt.

„Ik heb altijd gehoord, dat mijn vader door een vijandelijken Koerdenstam overvallen geworden was. In Pankong Tzo vertelden ze het mij... Kuansar... onze oude onderwijzer sprak ervan...”

Atma vervolgde met zijn kalme welluidende stem: „Waarom den Klaren Spiegel eener jonge ziel verduisterd. Glossin, de vriend Uws vaders, was de verrader. De Nawutschis, de Engelschen zaten er achter. Zij bewerkten de overrompeling, omdat jouw vader het geheim eener groote uitvinding bezat. Tot zoover is alles duidelijk, dan wordt het moeilijker de zaak te vatten.”

„Wat had mijn vader dan uitgevonden? Waar is hij gebleven?” Opgewonden stiet Silvester deze vragen uit.

„Ik zie niets duidelijk. Zeker is het, dat hij niet meer onder de levenden is. Sedert langen tijd niet meer. Anders had mijn ziel de zijne moeten vinden. Zijn uitvinding gaf macht, gaf groote macht. Daarom lieten de Nawutschis hem oplichten.”

Erik Truwor onderbrak den Indiër: „Laat de dooden rusten. Silvester ga verder.”

„... Ik sprak van Glossin. In zijn laboratorium nam ik mijn werk weder op... Met voorzichtigheid, want zijn nieuwsgierigheid was verdacht. Ik vermeed het, onnodige notities te maken. Wat ik noodzakelijk noteeren moest, schreef ik in het Tibetaansch.”

„Plotseling kwam de goede uitslag. Op zekeren nacht kreeg ik een ingeving. In een droom zag ik den straler voor de vorm-energie met tastbare duidelijkheid voor mij.”

Erik Truwor schudde afkeurend met het hoofd.

„Oplossingen in den droom, men kent ze. Alles is dan in orde. Ontwaakt men, dan is of de droom vergeten of de oplossing onzinnig... Droomen zijn bedrog...”

„Niet altijd. Het komt voor, dat de ziel in den slaap het lichaam verlaat en helder ziet.” Het was Atma die de tegenwerping maakte. Silvester vervolgde: „Ik zag den vorm en inrichting van den straler nog met volle duidelijkheid toen ik ontwaakte. Mijn gansche apparaat had ik in een klein kastje ingebouwd...”

„Het mahoniehouten kastje?”

„Precies. De droom liet mij geen rust. Het was nog vroeg. De schemering van den zomerdag was juist begonnen. Om acht uur moest ik in de fabriek zijn. Eerst in den namiddag zou ik in het laboratorium kunnen gaan. Dat duurde mij te lang. Met de eenvoudige middelen, die ik in huis had vervaardigde ik den straler. Ik probeerde het en het gelukte. Een stuk ijzer op mijn schrijftafel ging langzaam in de hoogte. Een drinkglas smolt tot een klomp ineen. Het geheim was ontdekt.

's Namiddags kwam ik in het laboratorium... Ik wilde een eenvoudige proef nemen. Een electro-motorische kracht moest door het toestel teruggeworpen worden. Ik bracht het apparaat in den juisten stand ten opzichte van de schakelaars van de experimenteertafel, op hetzelfde oogenblik steeg een dikke walm van achter het schakelbord langs den muur omhoog. De zware 10.000-Volt-leiding van het laboratorium werd rood gloeiend en de isolatie verbrandde. Ik rukte mijn apparaat terug. Het was niet meer nodig. De zekeringen van de hoogspanningsleiding waren reeds doorgeslagen en hadden den stroom afgeschakeld.

Twee dingen wist ik toen, ten eerste: mijn apparaat werkte en ten tweede: men had geprobeerd een schurkenstreek uit te halen. De een of ander, die in het laboratorium bekend was, had de levensgevaarlijke hoogspanning op de experimenteertafel ingeschakeld.

Drie dagen later komt mij op een wandeling door het bosch een auto achterop. Plotseling houdt hij naast mij stil. Op hetzelfde oogenblik was ik in den wagen getrokken, vastgebonden en verdoofd. Eerst in de gevangenis kwam ik weder tot bewustzijn. Toen ik onder de rechters Glossin zag zitten, begreep ik wie in het laboratorium de hoogspanning ingeschakeld had...”

Erik Truwor sprong op.

„Weg met den hond! Wij hebben de macht, hem te vernietigen. Zullen we ons met een enkeling ophouden. Weg met hem!” Hij greep naar het apparaat.

„Moord en brand over den oceaan! Laten we ons bevrijden van het ontuig...!”

Silvester wilde antwoorden, wilde als onderzoeker en uitvinder uiteenzetten, dat een nauwkeurig richten op dezen afstand nog niet mogelijk was, dat vuur en storm naast één schuldige, duizend onschuldigen zouden vernietigen. Hij kwam niet verder dan de eerste woorden. De rustige stem van Atma onderbrak hem:

„Zijn noodlot is met dat der anderen verbonden. Het zal zich te zijner tijd voltrekken. Nog is het uur niet gekomen. Het lot zal hem treffen, als het oogenblik komt. Hij is een werktuig van het noodlot evenals wij. Wij zullen het doel bereiken... door hem. Als die dag komt, zal zijn noodlot in vervulling gaan...”

Atma verzonk daarna weder in stille overpeinzingen. Erik Truwor nam zijn plaats aan de tafel weer in en beschouwde het apparaat. Zijn opwindende bedaarde.

„Wat kun je hier met den straler doen?”

Silvester Bursfeld verdiepte zich weer in het probleem. Slechts als natuurkundige en ingenieur sprak hij verder:

„Met dit kleine toestel kan ik een telenergetische concentratie van tien duizend Kilowatt bewerken. Voor grootere hoeveelheden energie moet het apparaat grooter worden.”

Erik Truwor nam een kijker en beschouwde een bergkam aan de overzijde van de Torneaelf.

(Wordt vervolgd).

UIT HET VOLLE LEVEN

G. J. Berendsen.

De heer G. J. Berendsen, 1e Seinhuishwachter bij de Ned. Spoorwegen te Zwolle, die 25 Februari na een diensttijd van 42 jaar, met pensioen zijn betrekking verliet.

De Theeavond bij de familie Stastok.

(uit de Camera Obscura) welk toneelstukje den 7en Maart in den Foyer van den Stadsschouwburg te Leiden werd opgevoerd ten bate van de Wijkvereniging Staalwijk.

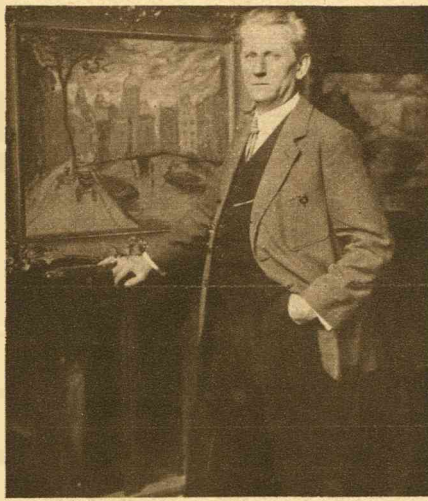
Mevr. de Wed. S. M. L. Visser-Oltmans,

die 15 Maart a.s. haar vijftigjarig jubileum viert als onderwijzeres in de Nuttige Handwerken aan school No. 8 aan de Planciusstr. te A'dam.

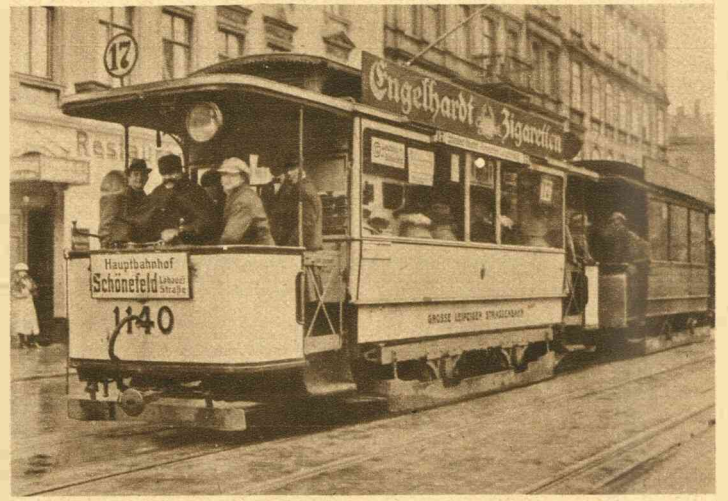
Nieuwe scholen te Leiden.

De vorige week werden aan de Oosterstraat te Leiden een tweetal nieuwe scholen geopend. Hierboven een buitenaanzicht.'

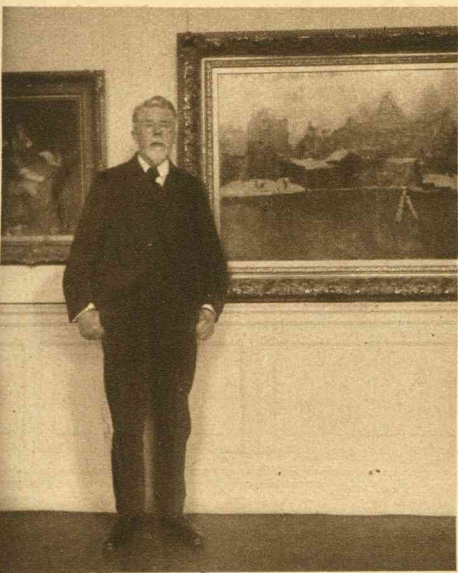
Prof. Max Fleischer,

de bekende Berlijnsche schilder en botanicus, die door de Universiteit te Utrecht tot eere-doctor benoemd werd.

De duurste tram van Duitsland

is die te Leipzig. Een enkele rit kost 450 Mark, een retour 900 Mark. 's Avonds na tien uur geldt het dubbele van deze prijzen.

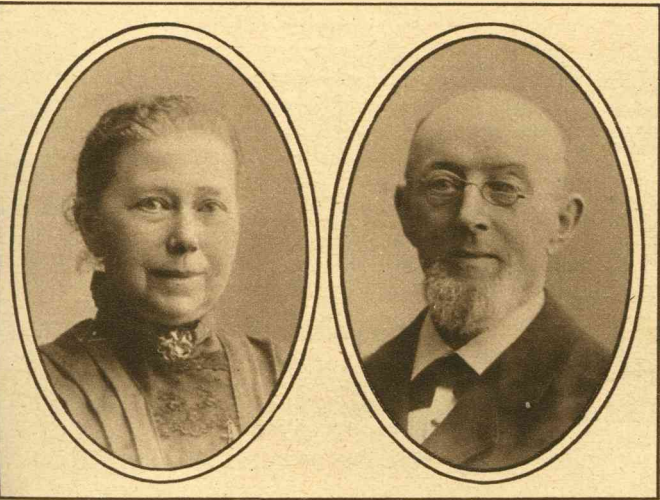
G. H. Breitner.

De bekende kunstschilder G. H. Breitner exposeert in de Lakenhal te Leiden. Ter gelegenheid van de opening poseerde de kunstenaar voor onzen fotograaf.

Het afscheid van burgemeester Mr. A. R. Zimmerman.

In de Raadszitting van Dinsdag 6 Maart nam Mr. A. R. Zimmerman afscheid als burgemeester van Rotterdam (foto links). De rechter foto is een snapshot genomen op het oogenblik dat zijn secretaresse hem voor het laatst een ambtelijk stuk ter inzage geeft.

Een 55-jarige echtvereniging.

Den 27sten Februari l.l. vierden Christiaan Pluylaar en Antje Bontjes te Amsterdam hun 55-jarige echtvereniging. Beiden verheugen zich nog in een goede gezondheid.

De Schermwedstrijden te Leiden.

De vorige week hadden in de Stadsgehoorzaal te Leiden schermwedstrijden plaats van den Kon. Ned. Onderofficiers Schermbond. — Hierboven een aardig, tijdens de wedstrijden genomen kiekje.

De nieuwe Nederlandsche postzegels, die eerstdaags in gebruik zullen worden genomen.

VOOR ONZE HUISMOEDERS

Nuttige Wenken.

Kalkvlekken moeten zoo vlug mogelijk met in azijn gedoopte lappen worden ingewreven.

Men krijgt mooi strijkgoed, indien men aan vier liter stijfjel een lepel fijne borax toevoegt.

Batist wordt in zacht zeepwater gekneed, maar niet gewrongen. Na dit eenige malen gedaan te hebben, spoelt men het in zuiver water uit, spoelt het na in blauwsel en droogt het in de schaduw.

Het is dikwijls heel lastig de knopen in stijf gesteven manchetten te krijgen. Een druppel water langs de binnenzijde van het knoopsgat vergemakkelijkt de bewerking zeer.

Winterkleeren klopt men in het voorjaar flink uit en hangt ze langen tijd in den tocht, voor men ze inpakt. Midden in den zomer herhaalt men deze behandeling.

Gehaakte wollen kledingstukken worden gewoon gewaschen, daarna halfdroog met spelden op een tafel of plank gespannen.

Witte sluiers wascht men in tamelijk heet zeepwater, wringt ze licht en spoelt ze in koud welwater uit. Hierna worden ze geblauwd, gesteven en zoo lang tusschen de handen geklopt tot ze half droog zijn, waarna ze worden uitgespannen, met spelden vastgestoken, tot ze geheel droog zijn.

Men zet $\frac{3}{4}$ L. wijn, $\frac{1}{2}$ d. L. gedistilleerd water met 75 gram versche, gesnipperde, zwarte broodkorst in gesloten flesschen een week op een warme plaats en heeft dan een goeden azijn.

Om champignons te bewaren maakt men ze schoon, doch wascht ze niet. Daarna snijdt men ze in dikke stukken, droogt ze in warme doch niet heete kachelpijpen en bewaart ze in dichtgebonden glazen.

Teneinde inkt van papier te verwijderen maakt men een verzadigde oplossing van zuringzout, en bestrijkt hiermede de bewuste plaats met behulp van een zacht penseel.

Blikkengeri reinigt men met een papje van houtasch en olie op een wollen lap. Blikken voorwerpen worden gemakkelijk blank als men ze met terpentijnolie en krijt poetst.

De nieuwe Mode voor onze bakvisschen.

Links: een aardig Jacquet-kostuum van zandkleurige serge. Rechts: een vlug-kleedend blousepakje.

Roestige pannen kan men het best door wrijven met spekworrd schoonmaken.

Recepten.

Aardappelschotel met worst.

Benodigd: 1 K. G. gekookte aardappelen, 500 gram rookworst, 1 ui, fijne witte peper, paneermeel, 30 gram boter.

Bereiding: Den fijngesneden ui fruiten in de boter; de rookworst wasschen, een uur in water laten weeken, afdrogen, aan alle zijden eenige oogenblikken in de boter braden; ongeveer 1 d.L. water toevoegen en de worst gaar stoven (op de helft van den tijd omkeeren). De aardappelen in schijven snijden, deze in het braadvocht van de worst enkele minuten laten bakken. Vervolgens de worst in schuine plakjes snijden, den bodem van een vuurvasten schotel, welke met boter bestreken en met paneermeel bestrooid is, er mede bedekken, hierop een laag aardappelen, vervolgens weer worst leggen enz. Het braadvocht er over uitgieten; de bovenste aardappellaag met paneermeel bestrooid, kleine stukjes boter er op leggen en het gerecht in den oven goudbruin bakken.

Rijst met appelen in een schotel.

Benodigd: 200 gram rijst, $1\frac{1}{2}$ Liter melk, een weinig zout, 10 à 12 zure renetten, bellefleuren, paradijsappelen, 200 gram suiker, 100 gram poedersuiker, 2 à 3 eieren, 75 gram boter.

Bereiding: Van de melk, de rijst en het zout een dikke rijstebrij koken; de appelen boren en in tweeën snijden. In een wijde pan in $\frac{1}{2}$ Liter water 100 gram suiker oplossen, de appelhelften naast elkaar er in leggen en gaar koken; als ze geheel zacht zijn, met een schuimspaan weer er uit nemen en met een vruchtenmesje of een lepel de schil er voorzichtig aflichten. De rijstebrij met de suikerstroop, waarin de appelen gaargedood zijn, verdunnen, de eierdooiers, de suiker en de boter er door roeren. In een geboterden vuurvasten schotel de rijstebrij met de appelen laag om laag leggen, onderin en bovenop rijst. Het eiwit stijfkloppen met de poedersuiker en daarna in een vlakke laag op de rijst leggen. Men kan het eiwit glad strijken of het bovenste laagje er in figuren op spuiten. In een niet te warmen oven het eiwit drogen en goudgeel kleuren. Op dezelfde wijze kan men rijst met abrikozen, perziken, kruisbessenmoes enz. bereiden.

VOOR DE JEUGD

EEN MAN EEN MAN, EEN WOORD EEN WOORD!

Op de kusten van China ligt een vruchtbaar en schoon eiland, Formosa geheeten. Reeds in 1624 hadden de Nederlanders zich hier gevestigd en er het kasteel „Zeelandia” gebouwd. Sedert dien tijd bracht het bezit van het eiland de O.-Indische Compagnie groote handelsvoordeelen aan en de bewoners van Formosa namen langzamerhand de Westersche beschaving over. In ieder dorp werd een school en een kerk gebouwd en reeds in 1663 waren er dertig predikanten op het eiland. Onder hen behoorde ook Antonius Hambroek, die in 1637 naar Oost-Indië vertrokken was en zich weldra een blijvenden roem verwierf.

Gedurende een burgeroorlog in China hadden vele Chineezzen zich op het eiland Formosa neergezet. Toen eindelijk de Mandsjoes, een volk, dat ten Noorden van China woonde, dit land geheel veroverd hadden, vluchtte zekere Cotsing-Cha met allen, die zich niet aan het gezag der indringers wilden onderwerpen op zijn vloot en maakte de zee onveilig.

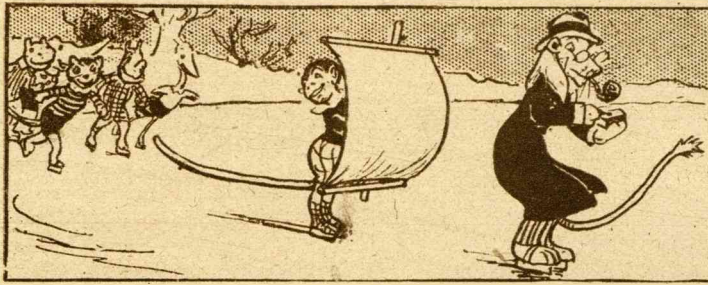
Weldra bespeurt Frederik Corjet, bevelhebber van „Zeelandia”, met schrik, dat de zeeroover iets tegen het eiland in zijn schild voert. Hij geeft er terstond kennis van aan de regeering in Batavia, met dringend verzoek om hulp. Maar men slaat zijn waarschuwing in den wind en inmiddels is Cotsing-Cha op Formosa geland met 25,000 man — de Chineezzen van dat eiland voegen zich bij hem en halen ook de Inlanders over. Zelfs de nieuwe Christenen bieden weinig tegenstand en die het nog doen, worden zonder genade om het leven gebracht. Binnen korten tijd is geheel Formosa in de macht der zeeroover, behalve „Zeelandia”, dat door hun geheele leger omsingeld wordt. Vele predikanten, onderwijzers, soldaten en anderen, die niet intijds naar het kasteel vluchten konden, vallen nu den Chineezzen in handen. Onder hen bevindt zich ook Antonius Hambroek met zijn vrouw en twee zijner kinderen.

Cotsing-Cha is woedend over den tegenstand, dien de bezetting biedt.

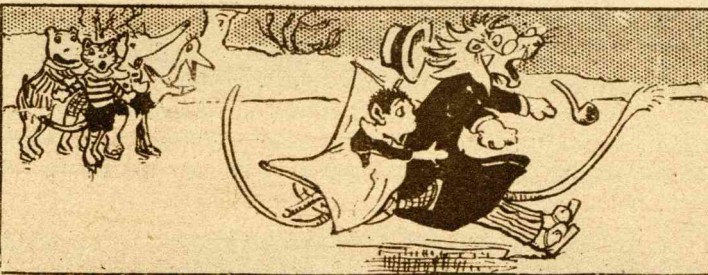
„Ga naar het kasteel,” gebiedt hij Hambroek, „en haal den bevelhebber tot overgave over. Gelukt het u niet, dan zal ik na uw terugkomst u en uw kinderen laten ombrengen.” — Hambroek vertrekt en vraagt een onderhoud met Corjet.

„Dappere bevelhebber,” zegt hij tot hem, „men heeft mij

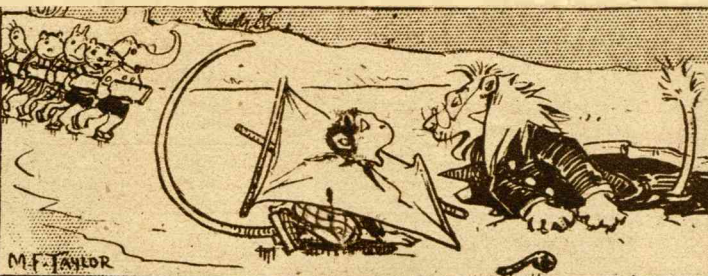
EEN ONGEVAL OP HET IJS.

1. Het was de laatste dagen zacht vriezend weer geweest en de jongens van de school van meester Leeuw hadden zich erop verheugd eens fijn te kunnen gaan schaatsenrijden. „Je zult mij eens zien rijden met mijn ijszeil,” pochte Sjimpie. „Zoo gauw heb je het nog nooit gezien. Geeneen van jullie kunt mij bijhouden.”

2. En Sjimpie ging met zijn ijszeil aan het rijden en vloog over het ijs als een vogel. Jammer genoeg kon hij niet zien, dat de meester vlak voor hem stilstond om zijn pijp te stoppen. Plotseling vloog hij tegen mijnheer Leeuw aan met zoo'n vaart, dat zijn hoofd door het zell kwam. Mijnheer Leeuw gleed uit en kwam met zoo'n bons op het ijs terecht, dat hij er doorzakte.

3. „O, Sjimpie, waarom kijk je niet beter uit je oogen,” schreeuwde meester Leeuw. „Hoe kom ik hier nu uit?” — „Ik weet 't niet,” stamelde Sjimpie, geheel ontdaan. Gelukkig kwamen de andere jongens snel aanrijden met een plank en spoedig was meester Leeuw op het droge getrokken.

gezonden, om u tot overgave te bewegen, onder bedreiging mij en mijn vrouw en kinderen te zullen ombrengen, zoo ik onverrichter zake terugkeer. Maar ik raad u, blijft u verde-

digen, val niet in handen van den woesten zeeroover. Wellicht is reeds de hulp uit Batavia in aantocht.”

„Wij geven ons niet over,” herneemt Corjet, getroffen door Hambroek's edelmoedigheid, „maar gaarne zal ik u een schuilplaats aanbieden, keer niet terug, gij zult immers gedood worden, zonder dat gij uw vrouw en kinderen kunt redden.”

„Maar wel mijn eer,” luidt Hambroek's bescheid. „Ik gaf eenmaal mijn woord terug te zullen keeren, dat mag ik niet breken.”

Intusschen zijn zijn dochters, die het kasteel nog bijtijds hadden bereikt aan de poort gekomen, en gaan naar hun vader toe.

„Vader,” roepen zij jammerend, „blijf bij ons, ga niet terug naar dien wreedaard; we moeten toch reeds moeder en de andere zusters missen, laat ons dan ten minste u nog behouden.” Maar hoe zij schreiden en hun vader om den hals vallen, Hambroek blijft onwrikbaar.

„Kinderen,” zegt hij, „zoudt gij een vader willen behouden, die schandelijk zijn eens gegeven woord brak, neen, dat mag dat kan ik niet.”

Hij neemt een aandoenlijk afscheid, raadt vervolgens de bezetting nog eens aan standvastig te blijven en keert daarna naar Cotsing-Cha terug. Nauwelijks heeft Hambroek den uitslag zijner zending meegedeeld, of de zeeroover wordt zoo woedend, dat hij al de gevangenen, waaronder ook Hambroek, laat onthoofden. Zoo stierf de edele Nederlander, die in het verre Oosten zijn woord, aan een wreeden zeeroover gegeven, niet wilde breken; wel kostte het hem het leven, maar de herinnering aan zijn grootmoedige daad blijft in onze geschiedenis voortleven.

Oplossing van Prijsraadsel XXXIII.

De oplossing van Prijsraadsel XXXIII is: Horloge. De prijzen vielen ten deel aan: Anton van der Weele te Nieuwerkerk a/d. IJssel en A. Smit te Kielwindeweer.

Prijsraadsel No. XXXIV.

Welke nagels groeien nooit
Aan de handen of den voet,
En die slechts een geducht pak slaag
Hunne taak verrichten doet?

Oplossingen worden ingewacht tot Zaterdag 14 April a.s.

Ons Babelhoekje.

Adr. v. d. Oudenhoven. — Jij bent een grappenmaker, maar gelijk heb je, al heb je geen gelijk. Het is zooals je ziet geen ezel maar wat anders.

Jan en Anton van der Weele. — Volgend nummer.

OOM TOM.

DE ZONNEJONKVROUW

EEN ROMAN VAN DE ROODE AARDE

VAN ANNY WOTHE

Vertaald door Mevr. J. P. WESSELINK-VAN ROSSUM

24)

Van je lippen wil ik hooren dat je mij liefhebt, zooals ik jou, vurig, gloeiend, boven alles, mijn geliefde Isot. Vergeefs heb ik tegen deze liefde gestreden en geworsteld, vergeefs heb ik beproefd mij aan het lieve scheidtje, onze Zonnejonkvrouw, te hechten, die mij lief is als een zuster. Maar ik kan niet. Alles moge dan boven mij ineenstorten, Isot, het is mij hetzelfde, ik houd jou, die het geluk en de ster van mijn leven zijt."

Hij had Isot hartstochtelijk tegen zijn borst getrokken en zijn brandende lippen vast op haar rooden mond gedrukt.

„Zeg, zeg," fluisterde hij als bedwelmd, „zeg dat je mij liefhebt, zooals ik jou liefheb, Isot, dat je de mijne wilt zijn, mijn vrouw, mijn alles."

Een oogenblik lag Isot tegen het hart van Baldo. Willoos duldde zij zijn kussen maar daarna rukte zij zich ontzet van hem los.

„Terug!" riep zij buiten zichzelf, „wat veroorlooft gij u? Ik zou mij over mijzelf moeten schamen, als Helmgard dit hoorde en mij moest verachten."

Zij was van hem weggesneld naar het dorp.

„De liefde vraagt niet naar recht en plicht!" riep hij haar na, „zij heeft slechts altijd door lief. Jij, Isot zult het nog vernemen, dat zij als allereerst en heilig gebod staat aan den levensweg van iedere vrouw voor wie evenals voor jou de liefde het leven is."

Isot antwoordde niet. Zij wankelde in de armen van haar vader, die haar bezorgd tegemoet was gegaan, omdat zij zoo lang was uitgebleven en die nu met de armen vast om de bevende Isot geslagen naar de pastorie toeliep. Zwijgend hoorde hij naar het verhaal, dat Baldo van het ongeluk gaf.

Slechts nu en dan keek de predikant ernstig vragend in het ontroerd gelaat van den jongen man en telkens kwam er dan een hooge blos op Baldo's gelaat. Zij stonden voor de pastorie.

„Morgen, dominee," zei Baldo, den dank van den predikant afwerend, die beefde van ontroering over het ongeluk, dat hem Isot bijna had ontnomen, „morgen zou ik u willen verzoeken, mij een onderhoud met u toe te staan; ik zou mijn ziel zoo graag van zoo veel ontlasten wat gezegd moet worden."

„Neen!" riep Isot voor het eerst weer geluid gevend, „neen, vader, hij mag niet komen. Nooit mag Baldo van Rinkerode onzen drempel meer overschrijden."

Zonder Baldo aan te zien, vluchtte zij snel door den tuin het huis in.

Vragend keek de predikant in het jonge ontroerde mannegelaat.

„Het schijnt mij een slechte dank voor de redding van een jong leven, mijnheer Baldo, neem het Isot niet kwalijk. Ik geloof dat het kind in koorts spreekt."

Baldo nam zijn hoed af.

„Ik hoop, u morgen meer te kunnen zeggen, dominee. Bescherm tot zoolang het kleinood dat God u in dit kind heeft geschonken."

Voordat Ruthard kon antwoorden, was Baldo verdwenen. De predikant keek hem zuchtend na, daarna ging hij snel het huis in, waar de oude dienstmaagd Isot reeds naar bed had gebracht.

Het luide gejammer der oude vrouw verbood hij met ernstigen blik.

Isot had werkelijk koorts. Tante Grit en ook Helmgard kwamen en Grit von Rinkerode bood aan dien nacht bij Isot te waken. Toen zei de predikant, Grit de hand reikend:

„Het is voor mij een groote troost, dat je er bent, Grit, want de dokter zal wel niet voor morgen vroeg kunnen komen."

Helmgard was geheel terneergeslagen, dat Isot ziek was en maakte er zich bittere verwijten over, dat zij ook maar een oogenblik boos op haar vriendin was geweest. Isot had de ziekte zeker reeds onder de leden gehad en het doodsgevaar waarin zij had verkeerd, had die slechts tot uitbarsting doen komen. Maar Helmgard wilde heel vriendelijk voor Baldo zijn, dat hij Isot zoo moedig had bijgestaan — zij zou het hem dadelijk bij het avondeten zeggen. Het bezwaarde Helmgard, dat zij de laatste dagen zoo weinig aan Baldo had gedacht en zoo onvriendelijk tegen hem was geweest.

Haar gansche ziel was vervuld, met hetgeen graaf

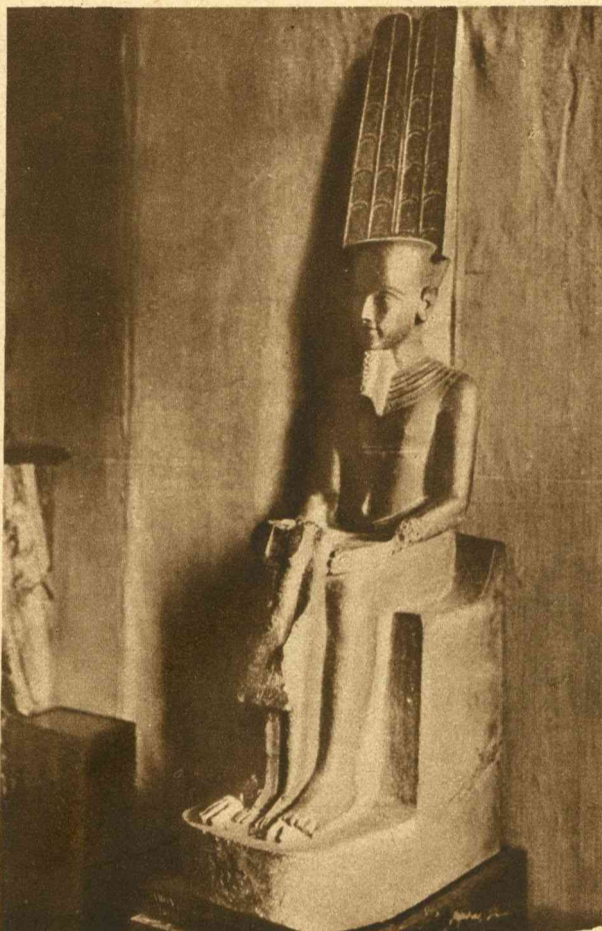
Waldau haar had verteld en zij peinsde er onophoudelijk over wat zij kon doen om zijn vertrek te verhinderen, voordat hij mama had gesproken. Met haar vader kon zij niet spreken. Hij ging geheel op in zijn zorg over Margone, die meestal te bed lag en zonder eenige belangstelling voor haar omgeving gelaten in haar zijden kussens rustte.

Intusschen kon Helmgard haar voornemen heel lief tegen Baldo te zijn, niet ten uitvoer brengen, want Baldo verscheen niet aan den avondmaaltijd. Daar Grit, die niet gewild had, dat Helmgard in de pastorie bleef, ook ontbrak en haar vader bij Margone was, at Helmgard geheel alleen.

De beten bleven haar bijna in de keel steken. Het liefst zou zij in tranen zijn uitgebarsten, maar Helmgard hield zich dapper. Zij mocht niet bezwijken, zij moest helder en flink wat komen kon onder de oogen zien.

Mocht haar eigen geluk ook in puin vallen, de arme mama moest zij helpen. Baldo mocht er niet onder lijden, dat haar gedachten bij een anderen man wijlden, die plotseling in haar jong leven was gekomen en geheel haar hart beheerschte.

Even dacht zij er wel aan, Baldo te verzoeken haar

De opgravingen te Loeksor (Theben).

In verband met de opgravingen te Loeksor (Theben), waar men in de eenigen tijd geleden ontdekte en uitgegraven grafkamer van den Egyptischen koning Toet-Ank-Amen buitengewone kunstschaten gevonden heeft, brengen wij hierboven een afbeelding van Amen, den beschermgod van Pharao Toet-Ank-Amen.

haar woord terug te geven maar dit kon zij niet. Het zou haar vader geheel verpletteren, hem allen levensmoed ontnemen. De dochters van den Zonnehof moesten zich nu eenmaal schikken al mocht heur hart verscheurd worden.

Helmgard hoorde Baldo den ganschen nacht op zijn kamer, die boorde de hare lag, heen en weer loopen. Hij was dus evenals zij wakker. Misschien streed ook hij een zwaren strijd. Pas toen de morgen grauwd, viel Helmgard in een korte, onrustige sluimering.

Vroeg in den morgen verzocht Baldo om een onderhoud met zijn oom.

Dit verzoek kwam baron von Rinkerode zeer ongelegen. Hij was vol angst over Margone, die eigenzinnig wilde opstaan ofschoon zij zich ternauwernood op de voeten kon houden.

Mismoedig kwam Eilert von Rinkerode zijn werkkamer binnen.

„Is het zoo belangrijk, Baldo?" vroeg hij norsch. „Je weet toch, dat je in het bestuur de vrije hand hebt. Zooveel andere dingen houden op het oogenblik mijn gedachten bezig, dat ik je zou willen verzoeken zoo kort mogelijk te zijn."

„Dat wil ik ook, oom, en bij God het valt mij niet gemakkelijk te zeggen, wat ik u te zeggen heb."

„Je brengt mij in spanning. Maar, jongen, wat scheelt je, je ziet er bleek en ellendig uit, ben je ziek?"

Baldo schudde zijn blonde hoofd.

„Neen, oom, er scheelt mij niets. Maar er is iets

in mijn hart niet in orde en daarom zou ik u willen vragen mij te helpen."

„Heb je weer met onze Zonnejonkvrouw gekibbeld? Ik dacht dat jelui nu wel vrede konden houden. De tijd is op het oogenblik moeilijk genoeg."

„Dat is het niet, oom. Integendeel, ik heb Helmgard voor veel vergiffenis te vragen en ik weet niet hoe ik 't haar zeggen zal."

Baron von Rinkerode werd nu toch opmerkzamer.

„Nu, wat hapert er dan? Spreek."

Baldo keek strak naar den grond.

„Eigenlijk, beste oom, zou het toch beter zijn geweest als ik met Helmgard zelf had gesproken. Maar ik vreesde, haar misschien toch leed te doen, en daarom ben ik eerst naar u gekomen. Kort en goed: ik verzoek u en Helmgard mij mijn woord terug te geven. Ik kan de echtgenoot van Helmgard niet worden."

„Jongen, je bent zeker gek geworden," barstte zijn oom los. „Weet je dan, wat dat voor je beteekent? Het wil zeggen het majoraat prijsgeven, je geheele leven op je oude armoedige landgoed z'itten en je afbeulen. Wat moet de heele vervloekte geschiedenis beteekenen? Is mijn meisje niet goed genoeg voor je?"

Een blos van toorn was den baron in het gelaat gestegen.

„Daar is geen sprake van, oom. Ik heb Helmgard uit het diepst van mijn ziel lief en vereer haar. Maar het is toch nooit de rechte liefde van den man voor de vrouw geweest, ofschoon ik graag toegeef dat de lief-taligheid van Helmgard mij betooverde. Ik heb een ander lief, oom — maar nu moogt u niet vertoorn op mij zijn — een andere en om haar te veroveren werp ik met vreugde alles weg, wat tot nu toe mijn leven heeft bepaald. Ik heb Isot Ruthard lief, oom. Zij en geen andere wordt mijn vrouw."

Een oogenblik heerschte er een bang stilzwijgen tusschen de mannen. De baron streed oogenschijnlijk nog altijd met den oplaaïenden toorn.

„Dat is zuivere krankzinnigheid," schreeuwde hij zijn neef toe. „Afgezien nog dat je mijn kind leed doet — dat komt pas in de tweede plaats — je offert een vermogen, een schitterend landgoed, geheel de gelukkige voorwaarden van je toekomstig leven op."

„En al zou ik als bedelaar den Zonnehof moeten verlaten, oom, ik kan niet anders, geef mij mijn woord terug."

„Je bent een gek! Kom toch tot jezelf en denk over de zaak na. Ik wil vergeten, wat je mij gezegd hebt. We zullen kalm alles bespreken. Geloof je, dat het voor Helmgard een kleinigheid is dat je haar maar zoo eenvoudig prijsgeeft?"

„Zeker niet oom. Daarom juist vraag ik uw bemiddeling."

De baron zweeg, somber keek hij voor zich.

„Zeg, oom," vervolgde Baldo, terwijl hij baron von Rinkerode met zijn staalblauwe oogen vast aanzag. „bent u er zeker van, dat ook Helmgard niet herademt, als u haar verlost uit de banden van deze — neem het mij niet kwalijk — onwaardige verloving?"

„Onwaardige? Nu moet ik je toch verzoeken je te matigen!"

„Is het misschien niet onwaardig, als aan een meisje als onze Zonnejonkvrouw in 't geheel niet wordt gevraagd, of zij den man, dien zij trouwt, ook liefheeft? Is het niet onwaardig, als de erfgenaam van het majoraat met het majoraat ook een vrouw op den koop toe moet nemen? Het staat weliswaar den dochters von Rinkerode vrij, het aanzek af te wijzen, maar welk kind zou dit doen als het weet dat het daardoor in zekeren zin den levensdraad van zijn vader afsnijdt? Heeft u er nooit aan gedacht, dat Helmgard u misschien een offer brengt, zoo reusachtig groot als men zich ternauwernood kan indenken?"

De baron keek zijn neef hulpeloos aan. Hij had het tot nu toe vanzelfsprekend gevonden, dat zijn zonnig kind den knappen en beminnelijken man wefschte te trouwen, die geroepen was de erfgenaam van den Zonnehof te zijn. Daar Helmgard nooit eenige tegenwerping had gemaakt, had hij het altijd als een geluk beschouwd, dat het lot hem juist dezen erfgenaam had beschoren. Nu kwam Baldo en versmaadde zijn kind, zijn stralend kind.

Baron von Rinkerode balde de vuisten van woede. Baldo moest ziek zijn. Het was immers meer dan krankzinnigheid.

Baldo las in de opgewonden trekken van zijn oom.

„Zie eens, oom," vervolgde hij dringend, „u moet de zaak niet zoo zwaar opnemen. Het zou iets anders zijn, indien Helmgard mij liefhad. Maar ik ben er zeker van dat haar gevoels voor mij niet meer zijn dan zusterlijke."

Bovendien, beste oom, moet ik het toch zijn, die van het huwelijk afziet; als Helmgard het deed ging het majoraat voor haar verloren, terwijl het nu aan haar en haar erfgenamen blijft."

(Wordt vervolgd.)

PANDER
& ZONEN

DEN HAAG

AMSTERDAM
ROTTERDAM

PERZISCHE TAPIJTEN EN KLEEDJES

Tegen vóór-oorlogsprijzen

VOOR

Grappjes.

Klein meisje (als haar zusters verloofde over een bananenschil uitglijdt): „Kijk, mama, hij kust den grond waar Zus op loopt!”

„Men vertelde mij dat je ging trouwen. Mag ik je feliciteeren als het nog niet te laat is?”

„Dank je; maar het is te laat. Er is nu geen reden meer voor een gelukwensch! Ik ben verleden week getrouwd.”

Twee jongens stonden te kijken naar een golfspeler. Nadat hij verscheiden keeren misgeslagen had, zei de een tegen den ander: „Misschien wil hij ons zijn bal wel leenen. Hij gebruikt hem toch niet!”

Zij zouden binnenkort hun zilveren huwelijksfeest vieren. Daarom stelde de vrouw voor, hun twee vetgemeste konijnen te slachten.

„Wees wijzer,” zei de man. „Waarom moeten die beesten lijden voor wat vijf-en-twintig jaar geleden gebeurd is.”

„O maar,” zei het kleine meisje, „jouw vader en moeder zijn niet je werkelijke ouders; zij hebben je maar aangenomen.”

Haar vriendinnetje dacht een oogenblikje na en zei toen: „Nou, dat is zooveel te beter. Mijn ouders hebben mij uitgezocht. Maar de jouwe moesten nemen, wat zij kregen.”

„Ik overdrijf heusch niet,” verklaarde mevrouw Reilly, „maar weet u, dat mijn dochter de vorige week het record voor typistes geslagen heeft?”

„Werkelijk?” zei haar buurdame verwonderd.

„Ja,” verzekerde Mevrouw Reilly. „Zij trouwde met haar chef, toen zij drie weken in haar betrekking was.”

Allerlei Wetenswaardigs.

HET ABARISCHE PUNT.

Als wij de verwijdering der aarde van hare satellieten op rond 50.000 geografische mijlen rekenen en ons daarbij voorstellen, dat wij door het een of ander middel der vliegkunst de reis naar een dezer ondernemen, dan zouden wij op een ontzaglijken afstand van de aarde op een werkelijk neutraal punt komen. Daar is de zwaartekracht volkomen opgeheven, omdat daar de aantrekkingskracht der beide wereldbollen met gelijke en elkander tegenwerkende kracht werkzaam is. Dit abarische, dat is zwaartekrachtlooze punt, is ongeveer op 5000 mijlen afstand van de maan. Stellen wij daar onze machine buiten werking, dan blijven wij eenvoudig in den vrijen ether hangen. Wat wij uit de hand leggen beweegt zich niet, het heeft zijn gewicht verloren, het heeft ondersteuning noch spijker noodig, om onbeweeglijk te blijven zweven. Goethe's overigens overal geldige woord „Ons blijft altijd een rest der aarde, pijnlijk om te dragen,” wordt daar zonder beteekenis.

Jules Verne in zijn reis naar de Maan, en andere phantastische schrijvers hebben dit punt buiten de zwaarte-

Klassieke Vrouwelijke Schoonheden.

Onder bovengenoemden titel verscheen bij A. W. Sijthoff's Uitg. Mij. te Leiden een keurig verzorgd boekwerkje dat een verzameling portretten bevat van bekende schoonheden, die in den loop der eeuwen veel van zich deden spreken. Al deze portretten zijn reproducties naar beroemde schilderijen, terwijl een interessante inleiding aan de verzameling voorafgaat. Hierboven geven wij een der portretten weer, voorstellende de tooneelspeelster Sylvia, naar de schilderij van Jean Baptiste Detry.

kracht met liefde gebruikt. En dat is de eenige aantrekkingskracht die het ooit heeft uitgeoefend.

MADAME RÉCAMIER.

Na 9 Thermidor vereenigden zich te Parijs „de drie gratiën van het directoire” tot een accoord van schoonheid.

Het waren Joséphine Beauharnais, Madame Tallien en Madame Récamier. Wanneer de zoon van Priamus in de gelegenheid was gekomen een van haar den schoonheids-prijs toe te kennen, hij zou dien aan Madame Récamier hebben gegeven. Zelfs de schitterende verschijning van Madame Tallien en de classieke schoonheid van Joséphine moesten verbleeken voor de harmonische verhoudingen van haar slanke gestalte, voor de verrukkelijke bekoorlijkheid van haar gelaat, dat haar tijdgenooten de levende verwerkelijking scheen van een Madonna van Rafaël.

Omdat woorden steeds machteloos bleken haar schoonheid te beschrijven, trachtten de schilders die aan de wereld te verkondigen. Maar zelfs de kunst van een Gerard en een David heeft haar niet ten volle kunnen weergeven. Het beste bewijs is nog de historisch gestaafde werking, die van de wonderschoone Juliette uitging. Toen zij eenmaal de toezegging gaf, in de kerk van St. Roch te zullen collecteeren, kwamen de nieuwsgierigen op dit gerucht in zoo groot aantal toestroomden, dat velen op de zijaltaren en zelfs op de candelabers klonnen, alleen om Madame Récamier te kunnen zien. Haar portret maakte de reis om de wereld en Chamisso beweert zelfs, er een in Chineeschen trant te hebben gezien.

DE KUNST DER KLANKEN

DOOR MAARTEN DIJK.

5. De aard der muzikale werking (vervolg).

Er bleven in ons vorig artikel nog zes klank-eigenschappen over ter bespreking van de kunstwerking, waartoe zij geschikt zijn. Eén daarvan is de lengte van den toon, gewoonlijk tempo genaamd. Het tempo wordt bij een muziekstuk aan het begin aangegeven, of door Italiaansche woorden, als Allegro (snel), Adagio (langzaam) enz., of door een métronome-teeken, bijv. $\downarrow = 80$, hetgeen wil zeggen, dat er van een noot van de aangegeven lengte 80 op een minuut moeten gaan. Hoe langzamer de tel-eenheden op elkaar volgen, des te rustiger doet een muziekwerk ons aan, want de tel-eenheid is voor de muziek, wat de hartslag voor den mensch is. Een snellere tel-eenheid geeft ons dus het gevoel van een grootere levensdrift. Waar nu echter deze absolute toon-lengte slechts de levende stuwkracht in 't algemeen vertegenwoordigt, daar vermag ons de relatieve toonlengte, dus de verhouding in lengte tusschen tonen onderling, een veel individueeler levensvorm te openbaren. Deze immers is, wat gewoonlijk ritmusheet en ieder kan gemakkelijk probeeren, een hoe sterk element dit in de muzikale werking is, door van een melodie den ritmus weg te laten en dus alles in even lange noten te spelen.

Beide genoemde eigenschappen: de absolute en de rela-

IEDEREEN

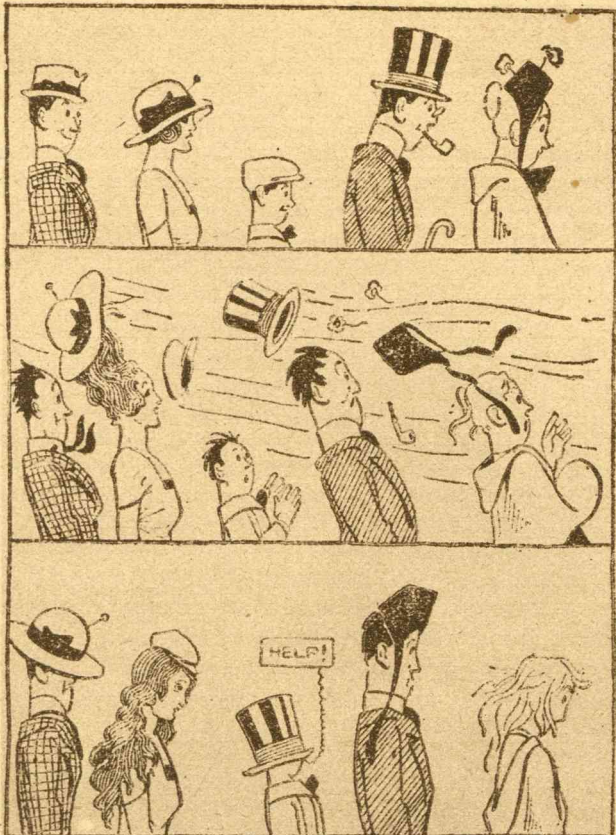
tieve toonlengte, zijn pas denkbaar, nadat de tel-eenheid reeds bestaat, de eerste als absolute onderlinge tijds-afstand ervan en de laatste als combinatie en onderverdeling. Deze tel-eenheid zelf is evenwel ook een belangrijk element in de klankwerking; het is datgene, wat gewoonlijk met den naam metriek wordt aangeduid. Wij voelen namelijk de tel-eenheden steeds als in groepen bijeen behoorende, terwijl elke groep bestaat uit een lichte en een zware afdeeling. De lichte is het best te vergelijken bij het inademen, de zware bij het uitademen. Een groep noemen wij een maat en door deze vermag de muziek vooral het gevoel van tucht en orde uit te drukken.

Een zeer elementaire klank-eigenschap is verder de toonsterkte. Het aanzwellen van een tonen-reeks wekt associaties in ons op van vermeerderde krachts-uiting, terwijl het zachter worden een omgekeerde uitwerking heeft. Ook doet natuurlijk in 't algemeen een grooter klank-volume robuster aan dan een geringer, evenals luid praten ons meer een gevoel van kracht geeft dan fluisteren.

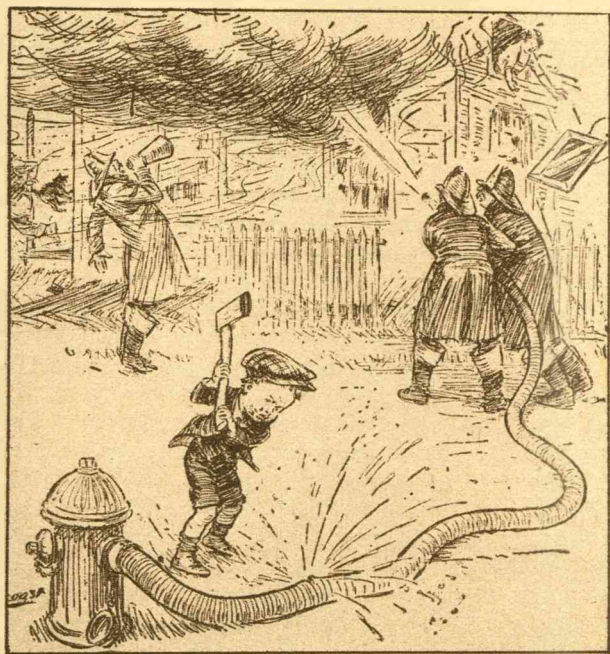
Een eigenaardige factor in de muzikale kunstwerking is verder de kleur of het timbre van den klank. Men verstaat daaronder het volgende: als twee instrumenten (bijv. een hoorn en een viool) denzelfden toon voortbrengen, is er toch nog een groot verschil. Dit nu wordt door middel van de zoogenaamde instrumentatie zooveel mogelijk tot kunstuiting uitgebuit. Het ligt immers voor de hand, dat een melodie, geblazen door een klarinet, of door een hoorn, of gestreken door een violoncel, elken keer een geheel anderen indruk bij ons teweeg zal brengen.

De laatste eigenschap, die me ter vermelding rest, is: de tonaliteit. Hieronder verstaan we het eigenaardige gevoel, dat een accoord ons vermag te geven met betrekking tot de rust, die er van uitgaat. Een klank, gevormd uit den 1sten, 3den en 5den toon van een toonladder, geeft ons het gevoel van volkomen rust, van geen behoefte hebben aan een anderen klank, waarin zij zich zou kunnen oplossen. Andere accoorden echter doen een gevoel of van verwijdering van, of van terugkeer naar dit rustpunt in ons ontstaan. Dit merkwaardige gevoel van beweging nu, dat er van harmonieën kan uitgaan, noemen wij het tonaliteitsgevoel. Het berust op het verschijnsel der zoogenaamde boventonen. Wanneer wij namelijk denken, één toon te hooren, worden wij in werkelijkheid bovendien een heele reeks van tonen gewaar, die alle hooger liggen dan den gehoorde grondtoon. Deze reeks nu bestaat grootendeels uit kwint en tert van den grondtoon + deze zelf en dan in verschillende octaven. Ten gevolge daarvan geeft een klank, die uit die drie tonen bestaat, ons het gevoel van evenwicht, dat wij verlangen, om bevredigd te zijn.

Ik kon in het korte bestek van deze artikelen slechts een opsomming geven van de verschillende eigenschappen, waardoor de klank als muziek op ons werkt, zonder op elk er van uitvoerig in te gaan. Allicht zal het daardoor voor velen onduidelijk gebleven zijn. Men stelle zich echter gerust: ik kom later in speciale stukjes op elk onderdeel terug en zal dan niet meer afwijken van mijn stelregel, om in één stukje niet méér ter behandeling te brengen, dan meteen uitvoerig duidelijk gemaakt kan worden. Voorloopig evenwel was het mij er om, begonnen, den lezer in 't algemeen eenig begrip ervan te geven, hoe 't mogelijk is, dat klanken een zoo levende emotie bij ons te voorschijn kunnen roepen, als bij muziek het geval is: het zijn de veelvuldige nuances, waartoe de klank in staat is, verbonden met ons intuïtief vermogen, deze in ziele-toestanden om te zetten.

De gevolgen van een rukwind.

„Een kwartier loopen voor een brand, en dan nog niets zien — dat zal niet gaan!”